

Jaarverslag raadgevend comité van het Vlaams Centrum voor Adoptie

Werkjaar 2014 – 2015 en 2015 – 2016

Inhoud

1. Voorwoord	2
2. Samenstelling en werking van het comité.....	3
2.1. Samenstelling	3
2.2. Aantal vergaderingen en aanwezigheden	4
2.3. Optimalisering van de werking van het raadgevend comité.....	4
3. Het nieuwe decreet voor binnenlandse adoptie: een veranderd wettelijk kader vergt nieuwe uitvoeringsbesluiten	5
4. Instroombeheer	8
5. Varia	9
6. Adviezen	9
6.1 Advies m.b.t. het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorbereiding bij adoptie	9
6.2 Advies m.b.t. de conceptnota aangaande interlandelijke adoptie van K. Schrijvers	9
7. Bijlagen	10
1) Bijlage 1: Instroombeheer	10
2) Bijlage 2: Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorbereiding bij adoptie en Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de bemiddeling en nazorg bij binnenlandse adoptie	10
3) Bijlage 3: Visietekst geadopteerden	10
4) Bijlage 4: De nazorgbril van VAG	10
5) Bijlage 5: RCVCA/20160105/Advies 01	10
6) Bijlage 6: RCVCA/20160418/Advies 02.....	10
7) Bijlage 7: RCVCA/20160418/Advies 03.....	10

1. Voorwoord

Na de start

Voor u ligt het tweede jaarverslag van het raadgevend comité dat op 31 mei 2013 werd samengesteld en een 'adviserende functie inzake adoptie-aangelegenheden' kreeg toegewezen. Het verslag betreft twee werkjaren, dat van 2014-2015 en dat van 2015-2016. Het raadgevend comité heeft zich doorheen het eerste werkingsjaar voornamelijk toegelegd op het verzamelen en opdoen van kennis en expertise over diverse centrale adoptiethema's. Daarnaast werd naar aanleiding van de eerste ervaringen met betrekking tot het reflectieve denkwerk omtrent adoptiethema's binnen deze samenstelling van het RC, stilgestaan bij wat we faciliterende en hinderende factoren vonden in het overleg en in het komen tot een goed en gedragen advies. Van daaruit werd de werking verder bijgesteld (zie punt 4). Vervolgens is er in dit tweede en derde jaar heel wat werk verzet.

Het nieuwe decreet van juli 2015

Begin juli 2015 keurt het Vlaamse Parlement het voorstel van decreet voor binnenlandse adoptie goed. Dit creëert een nieuw wettelijk kader, waarbij er – naast andere belangrijke veranderingen – één adoptieprocedure komt voor binnenlandse en interlandelijke adoptie. De krachtlijnen van dit nieuwe wettelijke kader worden binnen het RC besproken, en de besluiten van de Vlaamse Regering die de concrete uitvoering bepalen, worden grondig doorgenomen.

Instroombeheer

Een van de grote veranderingen in het adoptiewerkveld overheen de voorbije vijf jaar, betreft het instroombeheer. Instroombeheer stond immers hoog op de agenda tijdens de Staten-Generaal van 2010. Het instroombeheer, zoals in 2013 werd ingevoerd om het aantal kandidaten dat aan de voorbereidingsprocedure kan starten, af te stemmen op het aantal kinderen dat nood heeft aan adoptieouders, diende in 2015 aangepast te worden aan het nieuwe wettelijke kader waarbinnen één adoptieprocedure geldt voor binnen- en interlandelijke adoptie.

Nicole Vliegen, voorzitter,
Januari 2017

2. Samenstelling en werking van het comité

Het huishoudelijk reglement regelt de werkzaamheden van het comité. De belangrijkste elementen inzake samenstelling, agendering en besluitvorming worden hieronder opgenomen.

2.1. Samenstelling

Op 31 mei 2013 besliste de Vlaamse regering over de benoeming van de leden van het raadgevend comité voor het Vlaams Centrum voor Adoptie. Er werden 13 leden benoemd en 9 plaatsvervangers. De leden vertegenwoordigen, in overeenkomst met het decreet houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen, 4 groepen:

- 1) vertegenwoordigers van geadopteerden en adoptieouders;
- 2) vertegenwoordigers van voorzieningen, werkzaam op de taakgebieden van het Vlaams centrum voor adoptie;
- 3) vertegenwoordigers van de werknemers van de voorzieningen;
- 4) onafhankelijke deskundigen.

Uit de leden werden één voorzitter en twee ondervoorzitters benoemd. De samenstelling wijzigde in tegenstelling tot vorig werkjaar niet:

Voorzitter: Nicole Vliegen (onafhankelijk deskundige)

Ondervoorzitters: Inge Demol (Steunpunt Adoptie), Joshi Janssen (geadopteerden)

Leden: Katrijn Jansegers (adoptieouders), Gilbert Van Aelst (adoptieouders), Erika Van Beek (adoptiediensten), Inge Viane (diensten voor maatschappelijk onderzoek), Dimitri Govers (werknemers), Bram Van Braeckvelt (werknemers), Hilde Schepens (werknemers), Rudi Roose (onafhankelijk deskundige), Thalia Kruger (onafhankelijk deskundige), Johan Vanderfaeillie (onafhankelijk deskundige).

Het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA) woont de vergaderingen bij met de Vlaams adoptieambtenaar, Ariane Van den Berghe en een secretaris. Het centrum is niet stemgerechtigd in het raadgevend comité.

Secretariaat van het raadgevend comité: Het Vlaams Centrum voor Adoptie, adoptie@kindengezin.be; tel: 02 533 14 76.

2.2. Aantal vergaderingen en aanwezigheden

Er werden 6 vergaderingen georganiseerd in het werkjaar van 2014-2015 en het werkjaar van 2015-2016. Het raadgevend comité bepaalt – in functie van wat er op de agenda staat – hoeveel vergaderingen er plaatsvinden met een minimum van 2 en een maximum van 6 per werkjaar.

Datum vergadering	Aantal aanwezigen (op 13)
5 januari 2015	10
28 mei 2015	8
25 september 2015	6
5 januari 2016	7
5 februari 2016	9
18 april 2016	11

2.3. Optimalisering van de werking van het raadgevend comité

Tijdens het raadgevend comité van 28 mei 2015 werd de eerste fase van de werking van het raadgevend comité kritisch onder de loep genomen, en werd een bespreking gehouden tot verbetering van de werking ervan. Er bleken twee grote aandachtspunten te zijn: (1) de communicatie omtrent agendapunten en (2) het verschil in tempo van het formuleren van een mening en een advies voor experts die uit eigen naam spreken en leden die een groep belanghebbenden vertegenwoordigen. Er werden twee voorstellen gedaan; het eerste voorstel had betrekking op de communicatie, het tweede voorstel betrof de vertegenwoordiging van belangengroepen.

(1) Om de besluitvorming en adviesformulering zo transparant en correct mogelijk te laten verlopen, werd voorgesteld de discussie over inhoudelijke zaken uitsluitend te voeren tijdens de vergaderingen. Communicatie via e-mail wordt voorbehouden voor praktische regelingen, het maken van afspraken en het doorgeven van agendapunten.

(2) Het comité telt leden met diverse mandaten. Sommige leden spreken vanuit een specifieke expertise en bijgevolg vanuit eigen naam, anderen vertegenwoordigen een welbepaalde achterban van belanghebbenden. Om die diversiteit aan perspectieven te verenigen, dient er te worden gezocht naar een optimale wijze waarbij de leden die een achterban vertegenwoordigen voldoende ruimte hebben om ideeën en adviesvorming af te toetsen bij de achterban. Er werd gekozen om bij het einde van elke vergadering te beslissen over de noodzaak om zaken terug te koppelen vooraleer er definitief advies wordt geformuleerd. Dit kan op eenvoudige verzoek van elk lid. Hierbij wordt de mogelijkheid gelaten om bij een volgende vergadering pas tot een consensus te komen. Er werd de bijkomende afspraak gemaakt de agenda telkens twee weken op voorhand te versturen.

3. Het nieuwe decreet voor binnenlandse adoptie: een veranderd wettelijk kader vergt nieuwe uitvoeringsbesluiten

De juriste van het Vlaams Centrum voor Adoptie bracht op 25 september 2015 een toelichting over het nieuwe decreet van 3 juli 2015. U vindt de BVR's in bijlage 2 van dit verslag. De allergrootste verandering binnen het decreet betreft het dichter bij elkaar brengen van binnenlandse en interlandelijke adoptie. Grote punten van het decreet gaan dan ook over:

- Eenzelfde traject voor binnenlandse en interlandelijke adoptie: aanmelding, infosessie, instroombeheer, voorbereiding bij Steunpunt Adoptie, maatschappelijk onderzoek bij de dienst voor maatschappelijk onderzoek, geschiktheidsvonnissen bij familierechter en bemiddeling bij adoptiedienst.
- Eén binnenlandse adoptiedienst bevoegd met drie grote taken: (a) Adoptiebemiddeling; (b) Begeleiding geboortelouder, en (c) Nazorg (waaronder inzagerecht).
- Eén raadgevend comité voor zowel de interlandelijke als de binnenlandse adoptie.
- Inzagerecht binnenlandse adoptie bij de adoptiediensten. Mits bezwaar kan men bij het VCA terecht.
Inzagerecht is anders dan bij de interlandelijke adoptie, omwille van de nabijheid van de ouders en omdat de diensten ook de geboortemoeder hebben begeleid.

Verdere uitwerking:

Door het samengaan van de binnenlandse en de interlandelijke adoptie zal de **voorbereiding** één traject worden. Het gevolg hiervan is dat er maar één BVR is over de voorbereiding.

Er zullen wel twee verschillende BVR's zijn over de **bemiddeling**, m.n. BVR bemiddeling en nazorg interlandelijke adoptie en BVR bemiddeling en nazorg binnenlandse adoptie. Deze twee blijven gescheiden, wat een belangrijk verschil vormt ten aanzien van het thema 'voorbereiding'. Beide BVR's hebben een verschillende titel omdat de inhoud van het BVR ook verschillend is. Over nazorg wordt er bij interlandelijke minder gesproken, omdat dit uitgebreid in het decreet beschreven staat. Er wordt voorgesteld om de titel aan te passen. De nieuwe titels zouden dan zijn:

- Binnenlands: BVR bemiddeling en nazorg binnenlandse adoptie
- Interlandelijk: BVR bemiddeling en nazorg interlandelijke adoptie

BVR betreffende de voorbereiding

Adoptieouders kunnen drie verschillende voorbereidingstrajecten volgen: (de voorbereiding kan gaan over) de adoptie van een ongekend kind, van een gekend kind of van een kind dat reeds tot de familie behoort, maar in het buitenland verblijft. Deze voorbereidingstrajecten omvatten verschillende onderdelen, afhankelijk van wat er nodig is voor de specifieke situatie.

- Voorbereiding ongekend kind
 - o Infosessie
 - o Schriftelijke bevestiging – instroombeheer
 - o Voorbereidingssessie (attest = 1 jaar geldig)
 - o Maatschappelijk onderzoek
 - o Geschiktheidsvonnissen
 - o Bemiddeling
- Voorbereiding gekend kind

- Voorbereiding (attest = 1 jaar geldig)
- Uitnodiging informatiegesprek geboortelouders door adoptiedienst bij volle adoptie
- Voorbereiding intrafamiliale adoptie
 - Onderzoek haalbaarheid via een individueel gesprek
 - Schriftelijke bevestiging
 - Voorbereiding (attest = 1 jaar geldig)
 - Maatschappelijk onderzoek
 - Geschiktheidsvonnis
 - Bemiddeling (adoptiedienst of zelfstandige)

Naast het onderdeel van de voorbereiding werd ook het luikje instroombeheer opgenomen in het BVR. Dit gaat in vanaf 2017, omdat 2016 een overgangsjaar is.

Jaarlijks stromen minstens 50 kandidaat-adoptanten in op basis van hun datum van aanmelding om de voorbereiding te volgen. Tijdens een vergadering werd beslist dat 50 kandidaten te veel is en werd er gekozen om 30 kandidaten te laten instromen. Indien dit toch te weinig blijkt, kunnen nog extra mensen doorstromen, maar omgekeerd - bij een te veel aan kandidaten -, kunnen er niet minder mensen doorgestuurd worden. Het voorstel wordt meegenomen in het BVR.

BVR betreffende de bemiddeling en nazorg bij binnenlandse adoptie

Ter voorbereiding op het advies over de conceptnota van Katrien Schryvers, aangaande de nieuwe regelgeving inzake interlandelijke adoptie, hebben we twee vertegenwoordigers van het comité gevraagd hun input te geven over het aspect nazorg. Dit resulteerde in een visietekst en een PowerPointpresentatie. De visietekst focust zich op nazorg van geadopteerden en geboortelouders van geadopteerden. De visietekst, opgesteld door de heer Joshi Janssen, vertegenwoordiger van de geadopteerden, kan je terugvinden in bijlage 3. De PowerPointpresentatie opgesteld door vertegenwoordiger van de adoptielouders, mevrouw Katrijn Jansegers, zit in bijlage 4. In de presentatie formuleert VAG vzw enkele aanbevelingen over nazorg. Beide aangereikte voorbereidingen vormden de basis van discussie om tot een gegrond advies te komen.

Het is de bedoeling dat er één adoptiedienst komt voor de binnenlandse adoptie. Het BVR regelt de procedures voor vergunning en subsidiering.

Voorwaarden vergunning

- Moeten minimum beschikken over 2 multidisciplinaire teams
- Moeten een eigen werking hebben en een eigen beslissingssysteem
- Mogen enkel een overeenkomst afsluiten met kandidaten die beschikken over een geschiktheidsvonnis
- Mogen enkel een overeenkomst afsluiten met kandidaten die een voorbereiding binnenlandse adoptie hebben gevolgd
- Kopie kindtoewijzing naar VCA
- Wachtlijstbeheer: omvat dat er een wachtlijst moet zijn, hoeveel personen er max. mogen op staan, volgorde van wachtlijst moet gevolgd worden, ...
(Willen ze hiervan afwijken, dan moeten ze hiervoor toestemming vragen aan het VCA)

Momenteel zijn er nog twee adoptiediensten - het Gents Adoptiecentrum en het Adoptiehuis - die ook na het decreet hun werking willen verderzetten. Het stedelijk ziekenhuis Roeselare zet zijn werking stop. Beide hogergenoemde diensten hebben tot 1 juli 2016 de tijd om uit te werken hoe ze kunnen fusioneren. De gesprekken hierover zijn volop aan de gang.

Subsidiering adoptiedienst:

- Basissubsidie
- Aangevuld met forfaitaire subsidie voor
 - o Begeleiding geboorteouders
 - o Informatiegesprek geboorteouders gekend kind
 - o Onderzoek maturiteit kind onder 12 jaar
 - o Onderzoek weigering toestemming in adoptie (door geboorteouder)

Het adoptiedossier:

- o Een dossier over de geadopteerde
- o Een dossier met info over geboorteouder
- o Een dossier met info over de kandidaten

Geboorteouders kunnen stukken aan hun dossier toevoegen, die door de geadopteerde kunnen bekeken worden. Dat kunnen documenten zijn, foto's, maar kan even goed ook speelgoed zijn.

4. Instroombeheer

De voorbij twee werkjaren van het raadgevend comité werd er nog heel wat informatie gedeeld die belangrijk is om te kunnen meedenken en advies te verlenen. De verschillende onderwerpen leidden tot interessante discussies en uitwisseling van ideeën en vormen de basis voor degelijke adviesformulering. Onderstaande informatie moet in samenhang met de PowerPointpresentaties of Besluiten van de Vlaamse Regering worden gelezen en is een weerslag van de vergaderingen van het comité.

Mevrouw Ann Desmet, stafmedewerker VCA, bracht tijdens het raadgevend comité van 25 september 2015 een uiteenzetting over het instroombeheer (zie bijlage 1 van dit jaarverslag). Het instroombeheer, zoals dat werd ontwikkeld in 2013 om het aantal kandidaten dat aan de voorbereidingsprocedure kan starten, af te stemmen op het aantal kinderen dat nood heeft aan adoptieouders. Dit is niet langer geschikt voor het nieuwe wettelijke kader in 2015, waarbinnen één adoptieprocedure geldt voor binnen- en interlandelijke adoptie.

Instroombeheer toepassen binnen het nieuwe kader waarbij de adoptieprocedure één wordt, heeft weinig zin. Gericht instroombeheer biedt de oplossing. Hierbij zijn er twee manieren van doorstromen:

- (een eerste beperkte groep) op basis van aanmelding
- (een tweede groep) op basis van het ouder- en kindprofiel

Echter, om gericht te kunnen doorstromen is veel meer informatie van de kandidaten nodig dan we nu hebben. Er zal dus meer/andere bevraging van de kandidaten noodzakelijk zijn. Over de concrete aanpak hiervan, moet nog worden nagedacht, bijvoorbeeld tijdens de denkdagen met de sector.

De voorlopige nieuwe procedure:

- 1) Aanmelding
- 2) Kandidaten informeren over hun mogelijkheden
- 3) Uitgebreide infosessie (voorbereiding 1)
- 4) Vragenlijst over kindprofiel (en instroombeheer)
- 5) Voorbereiding (voorbereiding 2)
- 6) Maatschappelijk onderzoek
- 7) Geschiktheidsvonnis
- 8) Adoptiedienst

Het is de bedoeling dat we de kandidaten informeren (over hun mogelijkheden) alvorens ze de informatiesessie volgen.

De instroom zit onder nummer 4 (na vragenlijst over kindprofiel). De kandidaten mogen pas doorstromen als ze beslissen om verder te gaan en dus wachten om de voorbereiding te kunnen volgen. We laten gericht doorstromen op basis van de aangebrachte informatie van de kandidaten. De vragenlijst zal geen statisch document zijn, maar zal ons van bij het begin van de procedure een idee geven wie de kandidaten zijn en voor welke kinderen ze open staan.

Het comité benadrukt het belang van de dynamische context van de herkomstlanden, en hoe dat betekent dat steeds alle informatie actueel dient te worden gehouden. Persoonlijk contact en/of nog overzichtelijkere informatie, moet daartoe oplossingen bieden.

Iedereen was te vinden voor duidelijke informatie van bij het begin van de procedure, maar dit mag gemotiveerde kandidaten niet afschrikken.

5. Varia

Het effect van de wetgeving van een herkomstland op het kanaalonderzoek en op de verderzetting van samenwerking kwam ter sprake. Het comité is bezorgd of de wetgeving van sommige herkomstlanden de kinderen wel voldoende beschermt. In het jaarverslag van het VCA staat immers geschreven dat Oeganda een negatief advies kreeg over de wetgeving. Dit advies is niet bindend. Bijgevolg stelt men de vraag hoe het komt dat een adoptiedienst, mits een negatief advies, toch verder mag werken in een land.

Deze bezorgdheid werd door de leden uit de sector als volgt beantwoord: enerzijds is er de binnenlandse wetgeving waaraan voldaan moet worden. Anderzijds moeten alle procedures conform zijn met het Haags Adoptieverdrag. Vaak zijn de moeilijkste landen net die landen met de hoogste nood. Vanuit dit standpunt tracht men te zoeken naar oplossingen. Daarenboven moet men ook naar het geheel kijken. Een advies is steeds slechts een onderdeel. Duidelijke communicatie met de FCA, zodanig dat elk adoptie ook erkend kan worden, is daarbij belangrijk.

6. Adviezen

6.1 Advies m.b.t. het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorbereiding bij adoptie

Tijdens de vergadering van 5 januari 2016 werd het advies behandeld aangaande het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorbereiding bij adoptie (adviesnummer: RCVCA/20160105/Advies 01). Het raadgevend comité geeft positief advies mits enkele opmerkingen. Het geleverde advies is terug te vinden in bijlage 5.

6.2 Advies m.b.t. de conceptnota aangaande interlandelijke adoptie van K. Schrijvers

Het raadgevend comité behandelde dit advies in zijn vergadering van 18 april 2016 (adviesnummer: RCVCA/20160418/advies 02). De conceptnota van Katrien Schryvers over de nieuwe regelgeving inzake interlandelijke adoptie was het onderwerp van bespreking. Het raadgevend comité geeft advies over de (spel)regels bij het kanaalonderzoek en over de ethische commissie. Dit advies is bijgevoegd als bijlage 6.

Tevens op 18 april bracht het raadgevend comité ook advies uit over nazorg bij interlandelijke adoptie (adviesnummer: RCVCA/20160418/advies 03). De conceptnota van Katrien Schryvers diende ook hier als uitgangspunt. Dit advies kan je terugvinden in bijlage 7.

7. Bijlagen

- 1) Bijlage 1: Instroombeheer**
- 2) Bijlage 2: Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorbereiding bij adoptie en Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de bemiddeling en nazorg bij binnenlandse adoptie**
- 3) Bijlage 3: Visietekst geadopteerden**
- 4) Bijlage 4: De nazorgbril van VAG**
- 5) Bijlage 5: RCVCA/20160105/Advies 01**
- 6) Bijlage 6: RCVCA/20160418/Advies 02**
- 7) Bijlage 7: RCVCA/20160418/Advies 03**

Instroombeheer

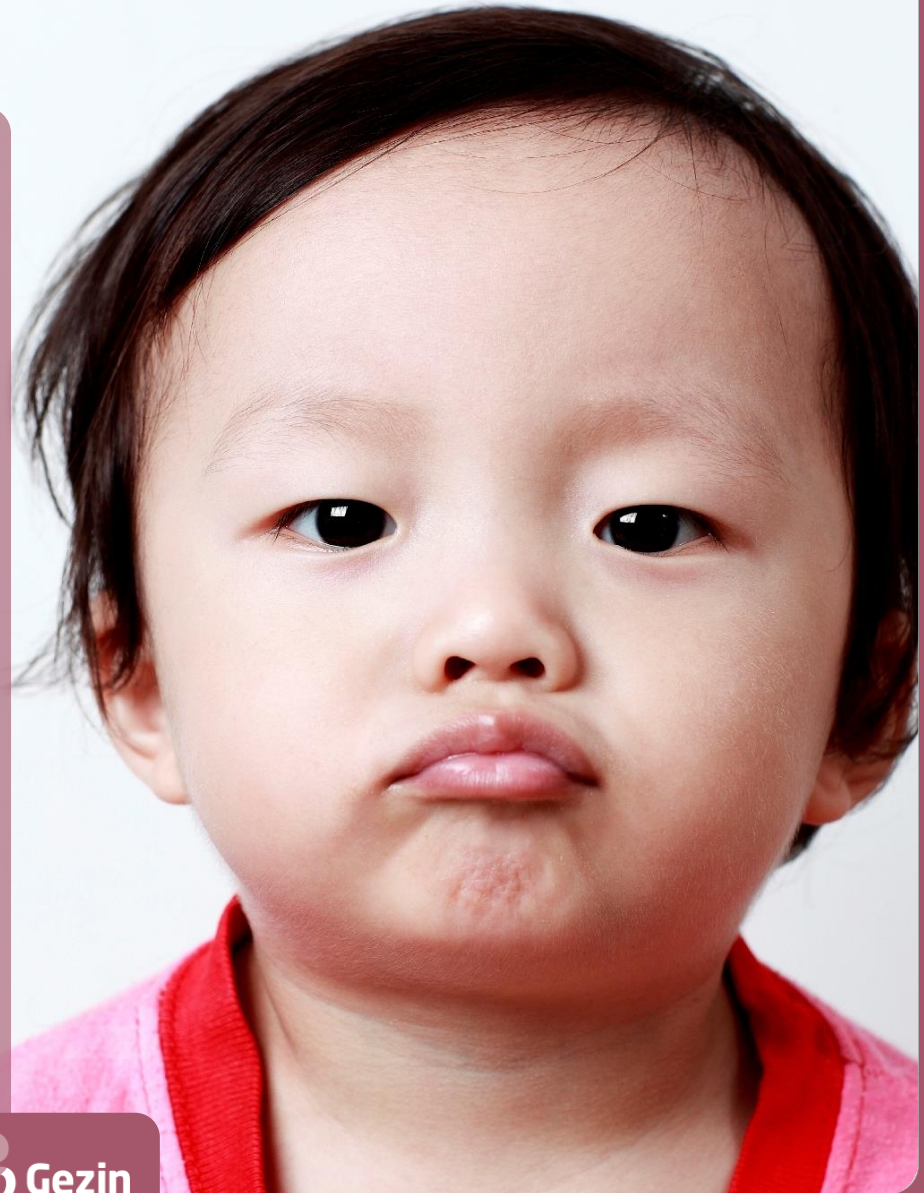
Raadgevend comité VCA 25/09/15

Kind & Gezin

Vaststellingen huidig instroombeheer

- Uitval KA
- Geschikte KA niet altijd de KA die gezocht worden
- 2 wachtlijsten bi – bui: samenvoegen Gevolg: komende 5 jaar enkel KA voor binnenlandse

Kind & Gezin

Kind & Gezin

Gericht instroombeheer

Houdt rekening met

- Datum aanmelding
- Profiel kandidaat-adoptieouders
- Kindprofiel

2 manieren van doorstromen

- 1) Een eerste beperkte groep op basis van aanmelding
- 2) Gericht instromen op basis van ouder – en kindprofiel

Wat is er nodig?

- Info over de KA
- Info over het kindprofiel

Hoe

- Brainstorm adoptieouders
- Denkdagen adoptiesector

Eind oktober: finalisatie

Voorlopige nieuwe procedure

- 1) Aanmelding
- 2) Info aan KA over hun mogelijkheden
- 3) Infosessie
- 4) Vragenlijst over kindprofiel en andere info
- 5) Voorbereiding
- 6) Maatschappelijk onderzoek
- 7) Geschiktheidsvonnis
- 8) Adoptiedienst

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorbereiding bij adoptie

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen, artikel 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13 en 26;

Gelet op het decreet van 3 juli 2015 houdende regeling van de binnenlandse adoptie van kinderen en houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen, artikel 5, 6, 8, 26 en 39;

Gelet op het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2012 betreffende de voorbereiding en de nazorg bij interlandelijke adoptie;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op ...;

Gelet op advies van de Raad van State, gegeven op;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen en definities

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder :

- 1° intrafamiliale adoptie: de interlandelijke adoptie van een kind dat tot in de vierde graad verwant is met de adoptant, met zijn echtgenoot of met de persoon met wie hij samenwoont, zelfs als die persoon overleden is, of van een kind dat biologisch verwant is met een adoptiekind van de adoptant of van de adoptanten, of van een kind dat het dagelijks leven op duurzame wijze gedeeld heeft met de adoptant of de adoptanten met een relatie, zoals geldt voor ouders, voor de adoptant of de adoptanten stappen met het oog op adoptie hebben ondernomen;
- 2° adoptie van een gekend kind: een adoptie zoals omschreven in artikel 346-2, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek;
- 3° decreet van 20 januari 2012: het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen;
- 4° decreet van 3 juli 2015: het decreet van 3 juli 2015 houdende regeling van de binnenlandse adoptie van kinderen en houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen.

Hoofdstuk 2. De voorbereiding

Afdeling 1. Kandidaat – adoptanten voor een niet-intrafamiliale interlandelijke adoptie of een binnenlandse adoptie van een ongekend kind

Art. 2. §1. De kandidaat – adoptant, voor een niet intrafamiliale interlandelijke adoptie of een binnenlandse adoptie van een ongekend kind, meldt zich aan bij het Vlaams Centrum voor Adoptie. Voor deelname aan de informatiesessie, het eerste deel van de voorbereiding, betaalt de kandidaat – adoptant een bijdrage van 25 euro aan het Vlaams Centrum voor Adoptie. Nadat het de betaling ontvangen heeft, verwijst het Vlaams Centrum voor Adoptie de kandidaat – adoptant door naar het Steunpunt Adoptie om de informatiesessie te volgen.

Het Steunpunt Adoptie nodigt de kandidaat – adoptant onverwijld uit voor een informatiesessie, als vermeld in artikel 3, die doorgaat binnen drie maand na de doorverwijzing.

§2. De kandidaat – adoptant die de voorbereiding reeds heeft gevolgd, als vermeld in artikel 2 van de wet van 20 juni 2012 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek teneinde de procedure bij landelijke of interlandelijke adoptie vanaf een tweede kind te vereenvoudigen, meldt zich aan bij het Vlaams Centrum voor Adoptie.

Het Vlaams Centrum voor Adoptie verwijst de kandidaat – adoptant door met toepassing van het instroombeheer, zoals vermeld in artikel 5, naar het Steunpunt Adoptie om het attest, vermeld in artikel 6, paragraaf 3 van het decreet van 3 juli 2015 en in artikel 5 van het decreet van 20 januari 2012, te ontvangen.

Art. 3. Tijdens de informatiesessie krijgt de kandidaat – adoptant duidelijke informatie over een binnenlandse en een interlandelijke adoptieprocedure. Het Steunpunt Adoptie, in samenwerking met de erkende adoptiediensten, geeft minstens informatie over:

1° de voorwaarden waaraan de kandidaat – adoptant moet voldoen volgens de toepasselijke Belgische regelgeving en de adoptieprocedure, inclusief zelfstandige adoptie;

2° de voorwaarden die gesteld worden aan de kandidaat – adoptant door de herkomstlanden waarmee de erkende adoptiediensten samenwerken en de wachttijden en de kostprijs;

3° de kindprofielen van de verschillende herkomstlanden waarmee de erkende adoptiediensten samenwerken en van de kinderen die binnenlands geadopteerd worden. Het kindprofiel bevat informatie over de kenmerken en noden van kinderen die adopteerbaar zijn. Hierbij wordt ook de mogelijkheid van een adoptie van een kind met specifieke ondersteuningsbehoeften, special needs, voorgesteld;

4° de kansen en risico's die adoptie met zich meebrengt;

5° de mogelijkheden van pleegzorg;

6° gehechtheid bij adoptiekinderen;

7° openheid over adoptie.

De informatiesessie duurt minstens acht uur en wordt minimaal zes keer per jaar georganiseerd in groep. Elke kandidaat-adoptant moet de infosessie kunnen afronden binnen maximaal drie maanden na de start van de infosessie.

Art. 4. §1. Binnen 60 kalenderdagen nadat hij een informatiesessie, als vermeld in artikel 3, heeft gevolgd, bevestigt de kandidaat – adoptant schriftelijk aan het Vlaams Centrum voor Adoptie dat hij wil voortgaan met de adoptieprocedure.

§2. De kandidaat – adoptant, voor een niet intrafamiliale adoptie of voor een adoptie van een ongekend kind, die niet voldoet aan de voorwaarde, vermeld in artikel 2, paragraaf 2, eerste lid betaalt een bijdrage van 250 euro aan het Vlaams Centrum voor Adoptie om de voorbereidingssessies volgen.

Na ontvangst van de bevestiging, als vermeld in paragraaf 1, en van de betaling, verwijst het Vlaams Centrum voor Adoptie de kandidaat – adoptant door naar het Steunpunt Adoptie om de voorbereidingssessies te volgen. Kandidaat – adoptanten worden doorverwezen op basis van het instroombeheer,

zoals vermeld in artikel 5. Het Steunpunt Adoptie nodigt de kandidaat – adoptant onverwijld uit voor een voorbereiding, die doorgaat binnen drie maand na de doorverwijzing. De procedure van kandidaat – adoptanten die binnen het jaar na doorverwijzing niet aan de voorbereidingssessies zijn begonnen, wordt stopgezet.

Art. 5. §1. Het Vlaams Centrum voor Adoptie bepaalt vanaf 2017 jaarlijks voor het einde van het eerste kwartaal het aantal kandidaat - adoptanten voor niet-intrafamiliale adoptie of voor adoptie van een ongekend kind dat doorverwezen wordt naar het Steunpunt Adoptie voor het volgen van de voorbereiding.

Dat aantal, vermeld in het eerste lid, wordt berekend op basis van :

- 1° het aantal kinderen dat het laatste jaar geplaatst werd bij kandidaat-adoptanten voor een niet-intrafamiliale adoptie en bij kandidaat-adoptanten voor een adoptie van een ongekend kind;
- 2° evoluties in de herkomstlanden waarmee een lopende samenwerking bestaat;
- 3° de gemiddelde uitval van kandidaat-adoptanten die doorverwezen werden in jaar x-2. Dat is de uitval tussen de start van de voorbereiding en het behalen van een geschiktheidsvonnis;
- 4° eventuele bijkomende correcties op basis van andere aantoonbare evoluties dan de evoluties, vermeld in punten 1° tot en met 3°.

§2. Om het aantal, vermeld in paragraaf 1, in te vullen worden er jaarlijks minstens vijftig kandidaat-adoptanten chronologisch, op basis van hun datum van aanmelding, doorverwezen naar het Steunpunt Adoptie.

Bovenop het aantal kandidaat-adoptanten, vermeld in het eerste lid, zullen kandidaat-adoptanten worden doorgestuurd op basis van hun profiel of van het kindprofiel waarvoor zij open staan. Over welke profielen dit gaat is afhankelijk van de vraag van de erkende adoptiediensten.

Art. 6. Tijdens de voorbereidingssessies komen minstens volgende onderwerpen aan bod:

- 1° de onderwerpen, vermeld in artikel 346-2 van het Burgerlijk Wetboek;
- 2° verlieservaring en rouwproces;
- 3° gehechtheid en hoe adoptieouders deze tot stand brengen;
- 4° voorgeschiedenis van adoptiekinderen;
- 5° ontwikkeling van opgroeiende adoptiekinderen;
- 6° risico's en kansen die verbonden zijn aan adoptie;
- 7° omgaan met diversiteit en discriminatie;
- 8° de zorg voor adoptiekinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften, special needs genoemd;
- 9° openheid over adoptie, loyaliteit en identiteitsontwikkeling van adoptiekinderen;
- 10° motivatie om te adopteren;
- 11° de karakteristieken van zowel binnenlandse als interlandelijke adoptie.

Art. 7. De voorbereidingssessies duren minstens zestien uur en worden in een groep van maximaal vijftien kandidaat – adoptanten gegeven.

Het Steunpunt Adoptie legt het voorbereidingsprogramma voor ter goedkeuring aan het Vlaams Centrum voor Adoptie.

Afdeling 2. Kandidaat-adoptanten voor een adoptie van een gekend kind

Art. 8. §1. De kandidaat – adoptant voor een adoptie van een gekend kind meldt zich aan bij het Vlaams Centrum voor Adoptie. Voor deelname aan de voorbereiding betaalt de kandidaat – adoptant een bijdrage van 250 euro aan het Vlaams Centrum voor Adoptie.

Nadat het de betaling ontvangen heeft, verwijst het Vlaams Centrum voor Adoptie de kandidaat – adoptant door naar het Steunpunt Adoptie om de voorbereiding te volgen.

Het Steunpunt Adoptie nodigt de kandidaat – adoptant onverwijld uit voor een voorbereiding, als vermeld in artikel 9, die doorgaat binnen drie maand na de doorverwijzing.

§2. De kandidaat – adoptant die de voorbereiding reeds heeft gevolgd, als vermeld in artikel 2 van de wet van 20 juni 2012 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek teneinde de procedure bij landelijke of interlandelijke adoptie vanaf een tweede kind te vereenvoudigen, meldt zich aan bij het Vlaams Centrum voor Adoptie. Het Vlaams Centrum voor Adoptie verwijst de kandidaat – adoptant door naar het Steunpunt Adoptie om het attest, vermeld in artikel 8, paragraaf 3 van het decreet van 3 juli 2015, te ontvangen.

Art. 9. De voorbereiding voor een adoptie van een gekend kind duurt minstens zes uur en wordt georganiseerd in groepen van maximaal twintig kandidaat-adoptanten.

Tijdens de voorbereiding komen minstens volgende onderwerpen aan bod:

- 1° de onderwerpen, vermeld in artikel 346 – 2 van het Burgerlijk Wetboek;
- 2° sociaal-emotionele aspecten van de adoptie;
- 3° soorten ouderschap en loyaliteit;
- 4° identiteitsontwikkeling bij adoptiekinderen;
- 5° openheid over adoptie.

Afdeling 3. Kandidaat-adoptanten voor een intrafamiliale adoptie

Art. 10. De kandidaat – adoptant voor een intrafamiliale adoptie meldt zich aan bij het Vlaams Centrum voor Adoptie. Het Vlaams Centrum voor Adoptie onderzoekt binnen een maand de haalbaarheid van de voorgenomen adoptie. In voorkomend geval wordt de kandidaat-adoptant voor een intrafamiliale adoptie onverwijld uitgenodigd voor een individueel gesprek.

Tijdens het individuele gesprek krijgt de kandidaat-adoptant duidelijke informatie over het verloop van een intrafamiliale adoptieprocedure. Het Vlaams Centrum voor Adoptie geeft minstens informatie over:

- 1° de voorwaarden waaraan de kandidaat-adoptant moet voldoen volgens de toepasselijke Belgische wetgeving;
- 2° de voorwaarden die gesteld worden door het herkomstland waarmee de kandidaat-adoptant wil werken;
- 3° de begrippen adoptabiliteit en subsidiariteit.

Art. 11. §1. Binnen 60 kalenderdagen na het individuele gesprek, vermeld in artikel 10, bevestigt de kandidaat-adoptant voor intrafamiliale adoptie schriftelijk aan het Vlaams Centrum voor Adoptie dat hij wil voortgaan met de adoptieprocedure.

§2. De kandidaat – adoptant, voor een intrafamiliale adoptie betaalt een bijdrage van 250 euro aan het Vlaams Centrum voor Adoptie om de voorbereiding te volgen.

Nadat het de betaling ontvangen heeft, verwijst het Vlaams Centrum voor Adoptie de kandidaat-adoptant door naar het Steunpunt Adoptie om de voorbereiding voor intrafamiliale adoptie te volgen. Het Steunpunt Adoptie nodigt de kandidaat – adoptant onverwijld uit voor een voorbereiding, die doorgaat binnen drie maanden na de doorverwijzing. De procedure van kandidaat-adoptanten die binnen het jaar na doorverwijzing niet aan de voorbereidingsessies zijn begonnen, wordt stopgezet.

§3. De kandidaat – adoptant voor een intrafamiliale adoptie, die de voorbereiding reeds heeft gevolgd, als vermeld in artikel 2 van de wet van 20 juni 2012 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek teneinde de procedure bij landelijke of interlandelijke adoptie vanaf een tweede kind te vereenvoudigen, wordt na zijn bevestiging, als vermeld in paragraaf 1, doorverwezen naar het Steunpunt Adoptie om het attest, vermeld in artikel 5 van het decreet van 20 januari 2012, te ontvangen.

Art. 12. De voorbereiding voor een intrafamiliale adoptie duurt minstens zes uur en wordt georganiseerd in groepen van maximaal twintig kandidaat-adoptanten.

Tijdens de voorbereiding voor intrafamiliale adoptie komen minstens de volgende onderwerpen aan bod:

- 1° de onderwerpen, vermeld in artikel 346-2 van het Burgerlijk Wetboek;
- 2° verlieservaring en rouwproces;
- 3° gehechtheid en hoe adoptieouders deze tot stand kunnen brengen;
- 4° ontwikkeling van opgroeiende adoptiekinderen en hoe adoptieouders hiermee om kunnen gaan;
- 5° openheid over adoptie, loyaliteit en identiteitsontwikkeling van adoptiekinderen;
- 6° risico's en kansen die verbonden zijn aan adoptie;
- 7° motivatie om te adopteren.

Hoofdstuk 3. Het Steunpunt Adoptie

Afdeling 1. De erkenning van het Steunpunt Adoptie

Art. 13.§1. Kind en Gezin erkent één Steunpunt Adoptie, overeenkomstig artikel 7, §1 van het decreet van 20 januari 2012, volgens de procedures, vermeld in hoofdstuk 6.

§2. Om erkend te worden voldoet het Steunpunt Adoptie, naast de voorwaarden, vermeld in artikel 7, §3 van het decreet van 20 januari 2012 aan de volgende voorwaarden:

- 1° het beschikt over voldoende en voldoende opgeleid personeel om de taken, vermeld in artikel 7, §2, van het decreet van 20 januari 2012 en in het decreet van 3 juli 2015 kwaliteitsvol te kunnen uitvoeren;
- 2° het heeft een duidelijk afgebakend dienstverleningsaanbod dat bestaat uit het kwaliteitsvol organiseren van de informatiesessie, de voorbereidingssessies en een kwaliteitsvol aanbod van nazorg, informatie, expertise en vorming aan alle adoptiebetrokkenen.

Art. 14. Om erkend te blijven of opnieuw erkend te worden moet het Steunpunt Adoptie voldoen aan:

- 1° de voorwaarden vermeld in artikel 13, §2, van dit besluit;
- 2° de erkenningsvoorschriften vermeld in artikel 7, §4, van het decreet van 20 januari 2012;
- 3° de erkenningsvoorschriften vermeld in artikel 15 tot en met 20 van dit besluit.

Art. 15. Het Steunpunt Adoptie voorziet in een laagdrempelig ondersteuningsprogramma inzake nazorg voor alle adoptiebetrokkenen bij een interlandelijke adoptie.

Het laagdrempelige ondersteuningsprogramma bestaat minstens uit:

- 1° adviesverlening;
- 2° gerichte doorverwijzing naar adoptiealerte hulpverlening;
- 3° ondersteuning.

Adoptiebetrokkenen bij een binnenlandse adoptie worden door het Steunpunt Adoptie doorverwezen naar de vergunde dienst voor binnenlandse adoptie.

Art. 16. Het Steunpunt Adoptie biedt regelmatig op eigen initiatief of op verzoek vorming aan alle partijen en hulpverleners die bij adoptie betrokken zijn.

Art. 17. Het Steunpunt Adoptie betreft vrijwilligers bij zijn werking, zorgt voor een passend onthaal en passende vorming en ondersteuning van de vrijwilligers zodat ze het vrijwilligerswerk op een kwaliteitsvolle wijze kunnen verrichten.

Art. 18. Het Steunpunt Adoptie bewaakt dat zijn medewerkers van goed zedelijk gedrag zijn en vraagt daarvoor minstens bij de aanwerving aan elke nieuwe medewerker een uittreksel uit het strafregister type twee.

Art. 19. Het Steunpunt Adoptie bezorgt jaarlijks, uiterlijk op 31 maart een jaarverslag aan het Vlaams Centrum voor Adoptie. Het jaarverslag bevat:

- 1° een activiteitenoverzicht, inclusief een overzicht van de georganiseerde informatiesessies, van de gestarte voorbereidingen en de uitgereikte voorbereidingsattesten, van de verstrekte nazorg en van de activiteiten op het vlak van vorming en expertise, informatie en documentatie;
- 2° een lijst met de personeelsleden van het Steunpunt Adoptie met vermelding van hun kwalificaties.

Art. 20. Om de kwaliteit van de dienstverlening te garanderen en te bestendigen voldoet het Steunpunt Adoptie aan de bepalingen van het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen. De minister legt de nadere bepalingen vast met betrekking tot de uitvoering en inwerkingtreding van dat decreet voor wat betreft het Steunpunt Adoptie.

Afdeling 2. De subsidiëring van het Steunpunt Adoptie

Onderafdeling 1. Algemene bepalingen

Art. 21. Het Steunpunt Adoptie ontvangt jaarlijks, binnen de marge van de begrotingskredieten, een subsidie van 503.884,46 euro voor personeels- en werkingskosten.

Het Steunpunt Adoptie behoudt zijn recht op subsidie zolang het erkend is door Kind en Gezin en voldoet aan de subsidievoorschriften, vermeld in artikel 23 tot en met 26.

Art. 22.§1. Per kwartaal en uiterlijk op het einde van de eerste maand van het kwartaal in kwestie keert Kind en Gezin aan het Steunpunt Adoptie een voorschot uit. Het bedrag van dat voorschot bedraagt een vierde van 90% van de subsidie vermeld in artikel 21, eerste lid.

Het saldo van 10% van de jaarsubsidie wordt uitbetaald in de loop van het daaropvolgende jaar.

§2. Als het Steunpunt Adoptie ertoe aangemaand wordt om de tekorten weg te werken, als vermeld in artikel 49 en 50, kan de uitbetaling van de subsidie geheel of gedeeltelijk opgeschort worden.

Onderafdeling 2. Subsidievoorschriften

Art. 23. Het Steunpunt Adoptie voert een financieel beleid zodat de beschikbare middelen ingezet worden, zowel voor een continue doeltreffende hulp- en dienstverlening, als voor een doelmatige inzet van medewerkers, infrastructuur, uitrusting en goederen.

De ontvangen subsidies kunnen niet aangewend worden ter persoonlijke verrijking van de bestuurders, personeelsleden of andere die betrokken zijn bij de werking van het Steunpunt Adoptie.

Art. 24. Het Steunpunt Adoptie houdt een boekhouding bij volgens de toepasselijke regelgeving.

Het Steunpunt Adoptie kan voor de taken, vermeld in artikel 16, een bijdrage vragen. De bijdragen worden vastgelegd in samenspraak met het Vlaams Centrum voor Adoptie en het raadgevend comité van het Vlaams Centrum voor Adoptie.

Art. 25. Ten minste 70% van de subsidie die krachtens dit besluit toegekend is, moet besteed worden aan personeelskosten.

Onder personeelskosten worden verstaan:

- 1° brutosalaris met inbegrip van wettelijk verplichte werkgeversbijdragen;
- 2° vakantiegeld;
- 3° eindejaarspremie;
- 4° woon- werkverkeer;
- 5° managementondersteuning;

- 6° eventueel de volgende extralegale voordelen, als ze opgenomen zijn in de loonfiche: maaltijdcheques, bedrijfswagen, groeps- en hospitalisatieverzekering, gsm, laptop, internet;
- 7° opleidingen, als het gaat om opleidingen die rechtstreeks verband houden met de werking van het Steunpunt Adoptie;
- 8° kosten voor een arbeidsongevallenverzekering en een bedrijfsgeneeskundige dienst.

Art. 26. §1. Als de reële personeelsuitgaven en werkingskosten van het Steunpunt Adoptie in een boekjaar minder bedragen dan de som van de subsidie die krachtens dit besluit toegekend is en de bijdragen, vermeld in artikel 24, tweede lid, dan worden met dat overschot reserves opgebouwd. De aangelegde reserves moeten worden opgenomen in de balans.

Die reserves mogen alleen aangewend worden voor dezelfde doeleinden als de subsidie. De aanwending van die reserves moet worden goedgekeurd door Kind en Gezin, tenzij in het geval waarin de reserves worden aangewend voor de aanzuivering van het deficit van de werkingsperiode.

§2. Als de gecumuleerde reserves 50% van de laatst toegekende jaarsubsidie van het Steunpunt Adoptie overschrijden, wordt het bedrag in meer aan Kind en Gezin teruggestort. Jaarlijks kan er maximaal 20% van de jaarsubsidie als reserve worden opgebouwd. Als de opgebouwde reserves dat percentage overschrijden, wordt het bedrag in meer teruggestort aan Kind en Gezin.

§3. Als het Steunpunt Adoptie zijn werking stopzet of zijn erkenning verliest, worden de reserves die overblijven na aftrek van ontslagpremies en van kosten, goedgekeurd door Kind en Gezin en de Inspectie van Financiën, integraal teruggestort.

Art. 27. Het is het Steunpunt Adoptie niet toegestaan om te beleggen in effecten, fondsen of andere waardepapieren zonder kapitaalgarantie.

Hoofdstuk 4 De diensten voor maatschappelijk onderzoek

Afdeling 1. De erkenning van de diensten voor maatschappelijk onderzoek

Art. 28. §1. Kind en Gezin erkent de diensten voor maatschappelijk onderzoek, overeenkomstig artikel 11 van het decreet van 20 januari 2012, voor een hernieuwbare periode van minimaal twee en maximaal vijf jaar, volgens de procedures, vermeld in hoofdstuk 6.

§2. Per werkingsgebied wordt één dienst voor maatschappelijk onderzoek erkend. Er zijn drie werkingsgebieden:

- 1° de provincies West- en Oost-Vlaanderen;
- 2° de provincies Antwerpen en Limburg;
- 3° de provincie Vlaams-Brabant en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Art. 29. Om erkend te worden, moet de dienst voor maatschappelijk onderzoek:

- 1° voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 11, §2, van het decreet van 20 januari 2012;
- 2° beschikken over een coördinator en een multidisciplinair team dat minstens bestaat uit twee psychologen en twee maatschappelijk assistenten of uit personen met een gelijkgesteld diploma.

Art. 30. Om erkend te blijven of opnieuw erkend te worden, moet de dienst voor maatschappelijk onderzoek:

- 1° voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 29 van dit besluit;
- 2° voldoen aan de verplichtingen, vermeld in artikel 11, §3, van het decreet van 20 januari 2012;
- 3° jaarlijks, uiterlijk op 31 maart, een jaarverslag bezorgen aan het Vlaams Centrum voor Adoptie. Het jaarverslag bevat:

- a) een activiteitenverslag, inclusief een overzicht van de opgestelde verslagen, als vermeld in artikel 1231-29 van het Gerechtelijk Wetboek;
- b) een lijst met de personeelsleden van de dienst voor maatschappelijk onderzoek, met vermelding van hun kwalificaties.

Art. 31. Om de kwaliteit van de dienstverlening te garanderen en te bestendigen voldoen de diensten voor maatschappelijk onderzoek aan de bepalingen van het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen. De minister legt de nadere bepalingen vast met betrekking tot de uitvoering en inwerkingtreding van dat decreet voor wat betreft de diensten voor maatschappelijk onderzoek.

Afdeling 2. De subsidiëring van de diensten voor maatschappelijk onderzoek

Onderafdeling 1. Algemene bepalingen

Art. 32. §1. Elke erkende dienst voor maatschappelijk onderzoek ontvangt jaarlijks, binnen de marge van de begrotingskredieten, een basissubsidie voor personeels- en werkingskosten van 291.542,89 euro.

De basissubsidie wordt vermeerderd met 3250 euro per bijkomend gerealiseerd maatschappelijk onderzoek, te tellen vanaf 88 gerealiseerde maatschappelijke onderzoeken als vermeld in artikel 1231-29 van het Gerechtelijk Wetboek.

§2. De volgende onderzoeken tellen mee voor 75% van een gerealiseerd maatschappelijk onderzoek als vermeld in artikel 1231-29 van het Gerechtelijk Wetboek:

1° een actualisering van het verslag van maatschappelijk onderzoek als vermeld in artikel 1231-33/3 van het Gerechtelijk Wetboek;

2° maatschappelijke onderzoeken bij personen die al een kind interlandelijk hebben geadopteerd;

3° bijkomende maatschappelijke onderzoeken.

§3. De dienst voor maatschappelijk onderzoek behoudt zijn recht op subsidie zolang hij erkend is door Kind en Gezin en voldoet aan de subsidievoorschriften, vermeld in artikelen 34 tot en met 37.

Art. 33. §1. Per semester en uiterlijk op het einde van de eerste maand van het semester in kwestie keert Kind en Gezin aan de dienst voor maatschappelijk onderzoek een voorschot uit. Het bedrag van dat voorschot bedraagt de helft van de jaarlijkse basissubsidie.

Het bijkomende bedrag, vermeld in artikel 32, §1, tweede lid, wordt uitbetaald in de loop van het daaropvolgende jaar.

§2. Als de dienst voor maatschappelijk onderzoek ertoe aangemaand wordt om de tekorten weg te werken als vermeld in artikelen 49 en 50, kan de uitbetaling van de subsidie geheel of gedeeltelijk opgeschort worden.

Onderafdeling 2. Subsidievoorschriften

Art. 34. §1. De dienst voor maatschappelijk onderzoek voert een financieel beleid zodat de beschikbare middelen ingezet worden, zowel voor een continue doeltreffende hulp- en dienstverlening, als voor een doelmatige inzet van medewerkers, infrastructuur, uitrusting en goederen.

De ontvangen subsidies kunnen niet aangewend worden ter persoonlijke verrijking van de bestuurders, personeelsleden of anderen die betrokken zijn bij de werking van de diensten voor maatschappelijk onderzoek.

§2. De dienst voor maatschappelijk onderzoek houdt een boekhouding bij volgens de toepasselijke regelgeving.

Art. 35. Ten minste 70% van de subsidie die krachtens dit besluit toegekend is, moet besteed worden aan personeelskosten.

Onder personeelskosten wordt verstaan:

- 1° brutosalaris met inbegrip van wettelijk verplichte werkgeversbijdragen;
- 2° vakantiegeld;
- 3° eindejaarspremie;
- 4° woon- werkverkeer;
- 5° managementondersteuning;
- 6° eventueel de volgende extralegale voordelen, als ze opgenomen zijn in de loonfiche: maaltijdcheques, bedrijfswagen, groeps- en hospitalisatieverzekering, gsm, laptop, internet;
- 7° opleidingen, als het gaat om opleidingen die rechtstreeks verband houden met de werking van de dienst voor maatschappelijk onderzoek;
- 8° kosten voor een arbeidsongevallenverzekering en een bedrijfsgeneeskundige dienst.

Art. 36. §1. Als de reële personeelsuitgaven en werkingskosten van de dienst voor maatschappelijk onderzoek in een boekjaar minder bedragen dan de subsidie die krachtens dit besluit toegekend is, dan worden met dat overschot reserves opgebouwd. De aangelegde reserves moeten worden opgenomen in de balans.

Die reserves mogen alleen aangewend worden voor dezelfde doeleinden als de subsidie. De aanwending van die reserves moet worden goedgekeurd door Kind en Gezin, tenzij in het geval waarin de reserves worden aangewend voor de aanzuivering van het deficit van de werkingsperiode.

§2. Als de gecumuleerde reserves 50% van de laatst toegekende jaarsubsidie van de dienst voor maatschappelijk onderzoek overschrijden, wordt het bedrag in meer aan Kind en Gezin teruggestort. Jaarlijks kan er maximaal 20% van de jaarsubsidie als reserve worden opgebouwd. Als de opgebouwde reserves dat percentage overschrijden, wordt het bedrag in meer teruggestort aan Kind en Gezin.

§3. Als de dienst voor maatschappelijk onderzoek zijn werking stopzet of zijn erkenning verliest, worden de reserves die overblijven na aftrek van ontslagpremies en van kosten, goedgekeurd door Kind en Gezin en de Inspectie van Financiën, integraal teruggestort.

Art. 37. Het is de dienst voor maatschappelijk onderzoek niet toegestaan om te beleggen in effecten, fondsen of andere waardepapieren zonder kapitaalgarantie.

Hoofdstuk 5. Toezicht

Art. 38. Kind en Gezin ziet toe op de naleving van de bepalingen in dit besluit en controleert de correcte besteding van de toegekende subsidies, zowel op stukken als ter plaatse.

Het Steunpunt Adoptie en de diensten voor maatschappelijk onderzoek verlenen hun medewerking aan de uitoefening van het toezicht.

Art. 39. De controle ter plaatse wordt, overeenkomstig artikel 26 van het decreet van 20 januari 2012 en artikel 26 van het decreet van 3 juli 2015, uitgevoerd door de personeelsleden van Zorginspectie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, vermeld in artikel 3, § 2, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 betreffende het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, betreffende de inwerkingtreding van regelgeving tot oprichting van agentschappen in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en betreffende de wijziging van regelgeving met betrekking tot dat beleidsdomein.

De personeelsleden van Zorginspectie hebben daarvoor toegang tot de boekhouding en tot alle relevante documenten.

Art. 40. De controle op stukken wordt jaarlijks uitgevoerd door Kind en Gezin. Daarvoor bezorgen het Steunpunt Adoptie en de diensten voor maatschappelijk onderzoek jaarlijks:

1° uiterlijk op 30 juni een financieel verslag aan Kind en Gezin. Dat verslag wordt opgesteld volgens de richtlijnen van Kind en Gezin. Het bevat:

- a) een resultatenrekening van het voorbije boekjaar;
- b) een balans van het voorbije boekjaar;
- c) een begroting voor het lopende boekjaar;

2° het jaarverslag, als vermeld in artikel 19 en 30.

Het Steunpunt Adoptie en de diensten voor maatschappelijk onderzoek leggen, op verzoek van Kind en Gezin, alle relevante verantwoordingsstukken voor de ontvangen subsidie, voor.

Art. 41. Alle bewijsstukken, waaronder de bewijsstukken die de uitgaven staven waarvoor subsidies worden verleend, moeten minstens zeven jaar ter plaatse worden bewaard.

Hoofdstuk 6. Procedure

Afdeling 1. Erkenningsprocedure

Art. 42. Een aanvraag tot erkenning, als Steunpunt Adoptie of dienst voor maatschappelijk onderzoek, moet met een aangetekende brief of tegen ontvangstbevestiging ingediend worden bij Kind en Gezin.

De aanvraag, opgesteld volgens de sjabloon die Kind en Gezin heeft opgesteld, bevat minstens:

- 1° de contactgegevens, de identiteit en de statuten van de aanvrager;
- 2° een staving van de aanvraag waaruit blijkt dat aan de erkenningsvoorwaarden voldaan is;
- 3° de motivering van de aanvraag;
- 4° een beleidsplan met strategische en operationele doelstellingen voor de duur van de erkenning;
- 5° een verbintenis waarin de voorziening verklaart dat ze binnen een termijn van één jaar aan de erkenningsvoorschriften zal voldoen.

Art. 43. Kind en Gezin onderzoekt de ontvankelijkheid van de aanvraag. Binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van de aanvraag brengt Kind en Gezin de aanvrager met een aangetekende brief ervan op de hoogte dat zijn aanvraag al of niet ontvankelijk is.

Kind en Gezin behandelt de ontvankelijke aanvraag binnen een termijn van drie maanden na de ontvangst ervan. De postdatum geldt daarbij als bewijs.

Art. 44. Kind en Gezin kan aanvullende informatie vragen aan de aanvrager van een ontvankelijke aanvraag. Tijdens die periode wordt de beslissingstermijn geschorst.

De aanvrager bezorgt de gevraagde aanvullende informatie aan Kind en Gezin binnen vijftien kalenderdagen. Zo niet neemt Kind en Gezin een beslissing zonder aanvullende informatie.

Art. 45. Kind en Gezin neemt op basis van de gegevens, vermeld in artikel 42, een gemotiveerd voornemen tot erkenning of een gemotiveerd voornemen tot weigering van de erkenning. Indien geen enkele aanvrager bezwaar kan aantekenen, omdat er niet voldaan is aan één van de voorwaarden in artikel 53, neemt Kind en Gezin een definitieve beslissing.

Kind en Gezin brengt de aanvrager met een aangetekende brief op de hoogte van de voorgenomen of definitieve beslissing. Die kennisgeving vermeldt minstens:

- 1° de identiteit en contactgegevens van de aanvrager;
- 2° de voorgenomen of definitieve beslissing;
- 3° de motivering van de voorgenomen of definitieve beslissing;
- 4° ingeval van een voorgenomen beslissing, de bezwaarprocedure.

Art. 46. Als geen bezwaarschrift wordt ingediend binnen de termijn, vermeld in artikel 54, krijgt de voorgenomen beslissing van rechtswege een definitief karakter nadat de termijn is afgelopen.

Afdeling 2. Procedure tot hernieuwing van de erkenning

Art. 47. De aanvraag tot hernieuwing van de erkenning, als Steunpunt Adoptie of dienst voor maatschappelijk onderzoek, wordt uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van de erkenning ingediend bij Kind en Gezin met een aangetekende brief of tegen ontvangstbevestiging.

De aanvraag, opgesteld volgens de sjabloon die Kind en Gezin heeft opgesteld, bevat minstens:

- 1° de contactgegevens, de identiteit en de statuten van de aanvrager;
- 2° een staving van de aanvraag waaruit blijkt dat aan de erkenningsvoorwaarden en –voorschriften voldaan is;
- 3° een evaluatie van het beleidsplan, vermeld in artikel 42;
- 4° een beleidsplan met strategische en operationele doelstellingen voor de nieuwe erkenningsperiode.

Art. 48. De procedure verloopt verder volgens de bepalingen, vermeld in artikel 43 tot en met 46.

Afdeling 3. Procedure tot opheffing of schorsing van de erkenning

Art. 49. Kind en Gezin moet voor het nemen van een voorgenomen beslissing tot opheffing of schorsing van de erkenning een aanmaning sturen. Tenzij zich een situatie voordoet die wanneer ze blijft duren, essentiële belangen van de betrokkenen inzake gezondheid, veiligheid of welzijn zouden kunnen aantasten. In dat geval kan onmiddellijk tot opheffing of schorsing van de erkenning worden overgegaan.

De aanmaning wordt verstuurd met een aangetekende zending of bij deurwaardersexploot.

Art. 50. De aanmaning, vermeldt in artikel 49, vermeldt:

- 1° de identiteit en de contactgegevens van het Steunpunt Adoptie of de dienst voor maatschappelijk onderzoek;
- 2° de motivering van de aanmaning;
- 3° de tekorten en de termijn waarin de tekorten weggewerkt moeten worden;
- 4° de mogelijkheid om te reageren met een aangetekende brief of door afgifte van een brief tegen ontvangstbevestiging;
- 5° het procedureverloop.

Art. 51. §1. Als de tekorten binnen de vooropgestelde termijn niet weggewerkt zijn, neemt Kind en Gezin een voorgenomen beslissing tot opheffing of schorsing van de erkenning.

Kind en Gezin betekent de voorgenomen beslissing met een aangetekende zending of bij deurwaardersexploot binnen drie maanden na afloop van de opgegeven termijn in de aanmaning.

§2. De voorgenomen beslissing vermeldt:

- 1° de identiteit en de contactgegevens van het Steunpunt Adoptie of de dienst voor maatschappelijk onderzoek;
- 2° de motivering van de voorgenomen beslissing;
- 3° mogelijke directe sancties;
- 4° de bezwaarprocedure.

Art. 52. Als geen bezwaarschrift wordt ingediend binnen de termijn, vermeld in artikel 54, krijgt de voorgenomen beslissing van rechtswege een definitief karakter nadat de termijn is afgelopen.

Afdeling 4. Bezwaarprocedure

Art. 53. Er kan bij Kind en Gezin bezwaar aangetekend worden tegen de voorgenomen beslissing tot:

- 1° weigering van de erkenningsaanvraag;
- 2° opheffing of schorsing van de erkenning;
- 3° weigering van de hernieuwing van de erkenning.

Art. 54. Het gemotiveerde bezwaarschrift moet, op straffe van niet-ontvankelijkheid, ingediend worden uiterlijk dertig kalenderdagen, vanaf de datum van de betekening van een voorgenomen beslissing als vermeld in artikel 53. De postdatum geldt daarbij als bewijs.

Het bezwaarschrift moet met een aangetekende brief of door afgifte van een brief tegen ontvangstmelding aan Kind en Gezin worden bezorgd.

Art. 55. Het bezwaarschrift bevat op straffe van niet-ontvankelijkheid de volgende elementen:

- 1° de naam en het adres van de indiener;
- 2° de datum van ontvangst van de betwiste voorgenomen beslissing;
- 3° het kenmerk of een kopie van de betwiste voorgenomen beslissing;
- 4° een uitvoerige motivering van het bezwaar;
- 5° de naam en de handtekening van de gevolmachtigde van de indiener.

Art. 56. Kind en Gezin onderzoekt de ontvankelijkheid van het bezwaarschrift. Binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst brengt Kind en Gezin de indiener met een aangetekende brief ervan op de hoogte of zijn bezwaarschrift al of niet ontvankelijk is.

Het bezwaar is ontvankelijk wanneer het de elementen vermeld in artikel 55 bevat en tijdig aan Kind en Gezin werd bezorgd per aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstmelding.

Art. 57. Het bezwaar wordt behandeld volgens de regels die zijn vastgesteld bij of ter uitvoering van hoofdstuk III van het decreet van 7 december 2007 houdende oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers.

Het bezwaar schorst de uitvoering van de beslissing, tenzij bij dringende noodzakelijkheid.

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

Art. 58. Het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2012 betreffende de voorbereiding en de nazorg bij interlandelijke adoptie wordt opgeheven.

Art. 59. De voorbereidingsattesten voor binnenlandse adoptie die zijn uitgereikt voor 1 januari 2016 blijven geldig tot en met 31 december 2016.

Art. 60. §1. In 2016 verwijst het Vlaams Centrum voor Adoptie 50 kandidaat-adoptanten door die, op datum van inwerkingtreding van dit besluit, op de wachtlijst voor binnenlandse adoptie staan en 100 kandidaat-adoptanten die, op datum van inwerkingtreding van dit besluit, op de wachtlijst voor interlandelijke adoptie staan door naar het Steunpunt Adoptie voor het volgen van de voorbereidingssessies. Deze doorverwijzing gebeurt op basis van de datum van aanmelding.

Na deze doorverwijzing voegt het Vlaams Centrum voor Adoptie deze twee wachtlijsten samen. Er wordt hierbij rekening gehouden met de datum van aanmelding van de kandidaat-adoptanten, het profiel van de kandidaat-adoptanten en het kindprofiel waarvoor ze openstaan.

§2. In de loop van het tweede semester van 2016, kan het Vlaams Centrum voor Adoptie extra kandidaat-adoptanten doorsturen met een specifiek profiel of die openstaan voor een specifiek kindprofiel.

Art 61. De erkenning van het Steunpunt Adoptie en de diensten voor maatschappelijk onderzoek, die bij de inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn, loopt af op 31 december 2017.

Art. 62. Alle subsidies die worden toegekend door of krachtens dit besluit, worden jaarlijks gekoppeld aan het indexcijfer, vermeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen. De bedragen zijn vastgesteld op basis van de gezondheidsindex van december 2014 met basisjaar 2004.

Art. 63. De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jo VANDEURZEN

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de bemiddeling en nazorg bij binnenlandse adoptie

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 3 juli 2015 houdende regeling van de binnenlandse adoptie van kinderen en houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen, artikel 15, 16, 17, 18, 19, 24, 25, 26 en 39;

Gelet op het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen;

Gelet op het besluit van 19 april 2002 van de Vlaamse Regering betreffende adoptiediensten die bemiddelen voor binnenlandse kinderen;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op ...;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op ...;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen en definities

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

1° decreet van 3 juli 2015: het decreet van 3 juli 2015 houdende regeling van de binnenlandse adoptie van kinderen en houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen;

2° minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen.

Hoofdstuk 2. Vergunning en subsidiëring van de adoptiedienst voor binnenlandse adoptie

Afdeling 1. De vergunning van de adoptiedienst voor binnenlandse adoptie

Kind en Gezin vergunt één adoptiedienst voor binnenlandse adoptie, overeenkomstig artikel 15 van het decreet van 3 juli 2015 voor onbepaalde duur, volgens de procedures, vermeld in hoofdstuk 5.

§1. Om vergund te worden, voldoet de adoptiedienst aan de voorwaarden, vermeld in artikel 16 van het decreet van 3 juli 2015 en beschikt het over minimum twee multidisciplinaire teams, waarvan één de begeleiding van de afstandsouders, zoals vermeld in artikel 14, paragraaf 4 van het decreet van 3 juli 2015, als enige opdracht heeft.

Elk multidisciplinair team bestaat minstens uit drie leden, waaronder een maatschappelijk werker en een psycholoog of een gelijkwaardig diploma en kan beroep doen op een arts en een jurist. Leden van de raad van bestuur van de adoptiedienst mogen geen lid zijn van een multidisciplinair team. Elk team beschikt over een eigen werking en besluitvormingssysteem.

Alle leden van het multidisciplinair team beschikken over de volgende kwalificaties:

- 1° kennis op sociaalpedagogisch en psychologisch gebied in relatie tot adoptie;
- 2° kennis van relevante wet- en regelgeving en procedures op het terrein van binnenlandse adoptie;
- 3° kennis van doorverwijsmogelijkheden naar adoptiealerte hulpverlening.

§2. De coördinator staat in voor de dagelijkse werking, de kwaliteitszorg en de visieontwikkeling. Hij biedt voldoende sturing, informatie, begeleiding en inspraak aan alle teamleden en medewerkers.

§3. De adoptiedienst bewaakt dat alle leden van het multidisciplinair team van goed zedelijk gedrag zijn en vraagt daarvoor minstens bij de aanwerving aan elke nieuwe medewerker een uittreksel uit het strafregister type twee op.

§4. De adoptiedienst bewaakt dat noch personeel, noch leden van de raad van bestuur enig persoonlijk voordeel hebben door hun taak binnen de adoptiedienst.

Om vergund te blijven moet de adoptiedienst:

- 1° voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 3 van dit besluit;
- 2° voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 18 van het decreet van 3 juli 2015;
- 3° voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 5 tot en met 9 van dit besluit.

§1. De dienst voor binnenlandse adoptie legt de overeenkomst, vermeld in artikel 13, eerste lid van het decreet van 3 juli 2015, enkel ter ondertekening voor, na minimaal een intakegesprek waarin de haalbaarheid van het adoptietraject wordt nagegaan in functie van het aantal wachtende kandidaat-adoptanten en het profiel van de kandidaat-adoptant. De adoptiedienst sluit enkel een overeenkomst af met de kandidaat-adoptant die beschikt over een geldig geschiktheidsvonnis als vermeld in artikel 1231.31 van het Gerechtelijk Wetboek en die voorbereid is op binnenlandse adoptie door een erkende dienst.

§2. Een afwijking van de wachtlijst kan enkel na goedkeuring door het Vlaams Centrum voor Adoptie. De datum van de overeenkomst is bepalend voor de plaats van de kandidaat-adoptant op de wachtlijst van de adoptiedienst.

De lengte van de wachtlijst wordt vastgelegd in samenspraak met het Vlaams Centrum voor Adoptie. De adoptiedienst bezorgt elk kwartaal een overzicht van de wachtlijsten aan het Vlaams Centrum voor Adoptie. De adoptiedienst bezorgt een kopie van elke gemotiveerde kindtoewijzing aan het Vlaams Centrum voor Adoptie.

§1. Een adoptiedossier bestaat, conform artikel 14, §1, tweede lid, van het decreet van 3 juli 2015 minstens uit:

1° een dossier met informatie over de geadopteerde:

- a) de officiële documenten over de geadopteerde met betrekking tot de adoptieprocedure, waaronder het adoptievonnis;
- b) de kindstudie en de gemotiveerde kindtoewijzing inclusief motivatie plaatsingsvorm en keuze afstandsouder omtrent ideologische, godsdienstige of filosofische overtuiging van kandidaat-adoptant waar kind geplaatst zal worden;
- c) informatie over opvang en verblijf van het kind tijdens de periode voor de plaatsing bij de kandidaat-adoptanten;
- d) de nazorgrapporten.

2° een dossier met informatie over de afstandsouder:

- a) een samenvattend verslag waarin de omstandigheden van en redenen tot de afstand vermeld staan;
- b) een oplijsting van de stukken die de afstandsouder aan het kind willen geven;

3° een dossier met informatie over de kandidaat-adoptant:

- a) het geschiktheidsvonnis;
- b) het verslag van het maatschappelijk onderzoek;

c) het verslag van het intakegesprek.

§2. De dossiers en wachtlijsten worden conform de toepasselijke regelgeving behandeld en bewaard.

De adoptiedienst bezorgt jaarlijks, uiterlijk op 31 maart, een jaarverslag aan het Vlaams Centrum voor Adoptie. Het jaarverslag wordt opgesteld volgens de richtlijnen van Kind en Gezin en bevat cijfergegevens over de taken van de adoptiedienst, als vermeld in artikel 14 van het decreet van 3 juli 2015.

Om de kwaliteit van de dienstverlening te garanderen en te bestendigen voldoet de adoptiedienst aan de bepalingen van het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen. De minister legt de nadere bepalingen vast met betrekking tot de uitvoering en inwerkingtreding van dat decreet voor wat betreft de vergunde adoptiedienst voor binnenlandse adoptie.

Afdeling 2. Subsidiëring van de adoptiedienst voor binnenlandse adoptie

Onderafdeling 1. Algemene bepalingen

§1. De vergunde dienst voor binnenlandse adoptie ontvangt jaarlijks vanaf 2017, binnen de marge van de begrotingskredieten, een basissubsidie voor personeels- en werkingskosten van 500.000 euro.

De basissubsidie wordt vermeerderd met een forfaitaire subsidie van:

- 1° 2735 euro per begeleiding van een afstandsouder in de zin van artikel 14, §4, 1° tot en met 4° van het decreet van 3 juli 2015. Er is sprake van een begeleiding als er een dossier werd aangemaakt op naam van de afstandsouder en er een uitgebreid contact was tussen de adoptiedienst en de afstandsouder;
- 2° 250 euro per gevoerd maatschappelijk onderzoek zoals vermeld in artikel 348-11 van het Burgerlijk Wetboek;
- 3° 250 euro per gevoerd onderzoek zoals vermeld in artikel 1231.10, punt 3° van het Gerechtelijk Wetboek;
- 4° 250 euro per gevoerd informatiesprek, zoals vermeld in artikel 9 van het decreet van 3 juli 2015.

§2. De adoptiedienst behoudt zijn recht op subsidie zolang hij vergund is door Kind en Gezin en voldoet aan de subsidievoorschriften, vermeld in artikel 12 tot en met 15.

§1. Per kwartaal en uiterlijk op het einde van de eerste maand van het kwartaal keert Kind en Gezin aan de adoptiedienst een voorschot uit. Het bedrag van dat voorschot bedraagt een vierde van 90% van de basissubsidie, vermeld in artikel 10, paragraaf 1, eerste lid.

Het saldo van 10% van de basissubsidie wordt uitbetaald in de loop van het daaropvolgende jaar.

§2. De forfaitaire subsidie, vermeld in artikel 10, §1, tweede lid wordt ieder kwartaal uitbetaald na aanvraag door de adoptiedienst volgens het sjabloon opgesteld door Kind en Gezin. De aanvraag bevat minstens volgende elementen:

- 1° naam, voornaam en geboortedatum van de afstandsouder;
- 2° data en aantal gesprekken die gevoerd werden met een afstandsouder;
- 3° opsomming met referentie van de opdrachten ontvangen van de familierechtbank.

De aanvraag wordt uiterlijk op het eind van de eerste maand van ieder kwartaal bezorgd aan Kind en Gezin. Het bedrag wordt uiterlijk uitbetaald op het eind van de maand volgend op de maand van de aanvraag.

§3. Als de adoptiedienst ertoe aangemaand wordt om de tekorten weg te werken, als vermeld in artikel 30 en 31, kan de uitbetaling van de subsidie geheel of gedeeltelijk opgeschort worden.

Onderafdeling 2. Subsidievoorschriften

§1. De adoptiedienst voor binnenlandse adoptie voert een financieel beleid zodat de beschikbare middelen ingezet worden, zowel voor een continue doeltreffende hulp- en dienstverlening, als voor een doelmatige inzet van medewerkers, infrastructuur, uitrusting en goederen.

De ontvangen subsidies kunnen niet aangewend worden ter persoonlijke verrijking van de bestuurders, personeelsleden of anderen die betrokken zijn bij de werking van de adoptiedienst.

§2. De adoptiedienst bezorgt het Vlaams Centrum voor Adoptie een gemotiveerd voorstel voor de bijdrage die de kandidaat-adoptant aan de dienst moet betalen in functie van te verwachten kosten. Dit bedrag moet voor elke kandidaat-adoptant even hoog zijn en moet goedgekeurd worden door het Vlaams Centrum voor Adoptie.

§3. De adoptiedienst houdt een boekhouding bij volgens de toepasselijke regelgeving.

Ten minste 70% van de subsidie die krachtens dit besluit wordt toegekend, moet besteed worden aan personeelskosten.

Onder personeelskosten wordt verstaan:

- 1° brutosalaris met inbegrip van wettelijk verplichte werkgeversbijdragen;
- 2° vakantiegeld;
- 3° eindejaarspremie;
- 4° woon- werkverkeer;
- 5° managementondersteuning;
- 6° eventueel de volgende extralegale voordelen, als ze opgenomen zijn in de loonfiche: maaltijdcheques, bedrijfswagen, groeps- en hospitalisatieverzekering, gsm, laptop, internet;
- 7° opleidingen, als het gaat om opleidingen die rechtstreeks verband houden met de werking van de adoptiedienst;
- 8° kosten voor een arbeidsongevallenverzekering en een bedrijfsgeneeskundige dienst.

§1. Als de reële personeelsuitgaven en werkingskosten van de adoptiedienst in een boekjaar minder bedragen dan de subsidie die krachtens dit besluit toegekend is, dan worden met dat overschot reserves opgebouwd. De aangelegde reserves moeten worden opgenomen in de balans.

Die reserves mogen alleen aangewend worden voor dezelfde doeleinden als de subsidie. De aanwending van die reserves moet worden goedgekeurd door Kind en Gezin, tenzij in het geval waarin de reserves worden aangewend voor de aanzuivering van het deficit van de werkingsperiode.

§2. Als de gecumuleerde reserves 100% van de laatst toegekende jaarsubsidie van de adoptiedienst overschrijden, wordt het bedrag in meer aan Kind en Gezin teruggestort. Jaarlijks kan er maximaal 50% van de jaarsubsidie als reserve worden opgebouwd. Als de opgebouwde reserves dat percentage overschrijden, wordt het bedrag in meer teruggestort aan Kind en Gezin.

§3. Als de adoptiedienst zijn werking stopzet of zijn vergunning verliest, worden de reserves die overblijven na aftrek van ontslagpremies en van kosten, goedgekeurd door Kind en Gezin en de Inspectie van Financiën, integraal teruggestort.

Het is de adoptiedienst niet toegestaan om te beleggen in effecten, fondsen of andere waardepapieren zonder kapitaalgarantie.

Hoofdstuk 3. Erkenning van de trefgroepen

Kind en Gezin erkent trefgroepen voor een hernieuwbare periode van vijf jaar, volgens de procedures, vermeld in hoofdstuk 5.

Om erkend te worden voldoet de trefgroep aan de voorwaarden, vermeld in artikel 23 van het decreet van 3 juli 2015 en aan de volgende voorwaarden:

- 1° ondersteuning en belangenbehartiging van adoptanten of geadopteerden als voornaamste activiteit hebben en op dat vlak een regelmatige werking aantonen;
- 2° een ledenbestand van minimaal dertig adoptanten of geadopteerden hebben;
- 3° openstaan voor alle adoptanten of geadopteerden.

Om erkend te blijven of opnieuw erkend te worden, moet de trefgroep:

- 1° voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 16, tweede lid;
- 2° jaarlijks, uiterlijk op 31 maart, een jaarverslag bezorgen aan het Vlaams Centrum voor Adoptie. Het jaarverslag bevat:
 - a) een overzicht van de gerealiseerde ondersteuning en belangenbehartiging;
 - b) de samenstelling van de beheersorganen;
 - c) een ledenlijst van de vereniging.

Hoofdstuk 4. Toezicht

Kind en Gezin ziet toe op de naleving van de bepalingen in dit besluit en controleert de correcte besteding van de toegekende subsidies, zowel op stukken als ter plaatse.

De adoptiedienst voor binnenlandse adoptie verleent zijn medewerking aan de uitoefening van het toezicht.

§1. Kind en Gezin voert jaarlijks een controle op stukken uit.

§2. Daarvoor bezorgt de adoptiedienst voor binnenlandse adoptie jaarlijks:

1° uiterlijk op 30 juni een financieel verslag aan Kind en Gezin, waarin wordt aangetoond dat de bijdrage van de kandidaat-adoptanten, zoals vermeld in artikel 12, §2, niet wordt gebruikt voor de begeleiding van de geboortemoeders. Dat verslag wordt opgesteld volgens de richtlijnen van Kind en Gezin. Het bevat:

- a) een resultatenrekening van het voorbije boekjaar;
- b) een balans van het voorbije boekjaar;
- c) een begroting voor het lopende boekjaar;

2° het jaarverslag, als vermeld in artikel 8.

De adoptiedienst legt, op verzoek van Kind en Gezin, alle relevante verantwoordingsstukken voor de ontvangen subsidie, voor.

§3. Daarvoor bezorgt de trefgroep jaarlijks het jaarverslag, vermeld in artikel 17.

Kind en Gezin evalueert systematisch de werking van de adoptiedienst op basis van de rapportage door de adoptiedienst en de bevindingen van Zorginspectie. Die evaluatie kan op elk moment worden uitgevoerd en minstens om de vijf jaar.

De adoptiedienst voor binnenlandse adoptie rapporteert hiervoor, minstens om de vijf jaar, over alle elementen van zijn werking en zijn kwaliteitsbeleid aan Kind en Gezin. Kind en Gezin zal hiervoor, in overleg met het werkveld, nadere richtlijnen opstellen.

De controle ter plaatse wordt, overeenkomstig artikel 26 van het decreet van 3 juli 2015, uitgevoerd door de personeelsleden van Zorginspectie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, vermeld in artikel 3, §2, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 betreffende de inwerkingtreding van regelgeving tot oprichting van agentschappen in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en betreffende de wijziging van regelgeving met betrekking tot dat beleidsdomein. De personeelsleden van Zorginspectie hebben daarvoor toegang tot de boekhouding en tot alle relevante documenten.

Alle bewijsstukken, waaronder de bewijsstukken die de uitgaven staven waarvoor subsidies worden verleend, moeten minstens zeven jaar ter plaatse worden bewaard.

Hoofdstuk 5. Procedure

Afdeling 1. Procedure tot erkenning als trefgroep of vergunning als adoptiedienst

§1. Een aanvraag tot vergunning als adoptiedienst voor binnenlandse adoptie of tot erkenning als trefgroep, moet met een aangetekende brief of tegen ontvangstbevestiging ingediend worden bij Kind en Gezin.

Een aanvraag tot vergunning als adoptiedienst voor binnenlandse adoptie, opgesteld volgens de sjabloon die Kind en Gezin heeft opgesteld, bevat minstens:

- 1° de contactgegevens, de identiteit en de statuten van de aanvrager;
- 2° een staving van de aanvraag, waaruit blijkt dat aan de vergunningsvoorwaarden voldaan is;
- 3° de motivering van de aanvraag;
- 4° een beleidsplan met strategische en operationele doelstellingen voor de duur van de erkenning en waarin de adoptiedienst aantoont hoe artikel 16, punt 8° en 9° van het decreet van 3 juli 2015 worden gerealiseerd;
- 5° een verbintenis waarin de voorziening verklaart dat ze binnen een termijn van één jaar aan de vergunningsvoorschriften zal voldoen.

§2. Een aanvraag tot erkenning als trefgroep, opgesteld volgens de sjabloon die Kind en Gezin heeft opgesteld, bevat minstens :

1° de contactgegevens, identiteit en statuten van de aanvrager.

2° de motivering van de aanvraag;

3° alle stukken waaruit blijkt dat aan de erkenningsvoorwaarden is voldaan.

§1. Kind en Gezin onderzoekt de ontvankelijkheid van de aanvraag. Binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van de aanvraag brengt Kind en Gezin de aanvrager met een aangetekende brief ervan op de hoogte dat zijn aanvraag al of niet ontvankelijk is.

De aanvraag is ontvankelijk wanneer het de elementen, vermeld in artikel 23, bevat en tijdig aan Kind en Gezin werd bezorgd per aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstmelding

§2. Kind en Gezin behandelt de ontvankelijke aanvraag binnen een termijn van drie maanden na de ontvangst ervan. De postdatum geldt daarbij als bewijs.

Kind en Gezin kan aanvullende informatie vragen aan de aanvrager van een ontvankelijke aanvraag. Tijdens die periode wordt de beslissingstermijn geschorst.

De aanvrager bezorgt de gevraagde aanvullende informatie aan Kind en Gezin binnen vijftien kalenderdagen.

Zo niet neemt Kind en Gezin een beslissing zonder aanvullende informatie.

Kind en Gezin neemt op basis van de gegevens, vermeld in artikel 23, een gemotiveerd voornemen tot erkenning of vergunning of een gemotiveerd voornemen tot weigering van de erkenning of de vergunning. Indien geen enkele aanvrager bezwaar kan aantekenen, omdat er niet is voldaan aan één van de voorwaarden in artikel 34, neemt Kind en Gezin een definitieve beslissing.

Kind en Gezin brengt de aanvrager met een aangetekende brief op de hoogte van de voorgenomen of definitieve beslissing. Die kennisgeving vermeldt minstens:

1° de identiteit- en contactgegevens van de aanvrager;

2° de voorgenomen of definitieve beslissing;

3° de motivering van de voorgenomen of definitieve beslissing;

4° ingeval van een voorgenomen beslissing, de bezwaarprocedure.

Als geen bezwaarschrift wordt ingediend binnen de termijn, vermeld in artikel 35, krijgt de voorgenomen beslissing van rechtswege een definitief karakter nadat de termijn is afgelopen.

Afdeling 2. Procedure tot hernieuwing van de erkenning

De aanvraag tot hernieuwing van de erkenning als trefgroep, wordt uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van de erkenning ingediend bij Kind en Gezin met een aangetekende brief of tegen ontvangstbevestiging.

De aanvraag, opgesteld volgens de sjabloon die Kind en Gezin heeft opgesteld, bevat minstens:

1° de contactgegevens, de identiteit en de statuten van de aanvrager;

2° een staving van de aanvraag waaruit blijkt dat aan de erkenningsvoorwaarden en -voorschriften van dit besluit voldaan is.

De procedure verloopt verder volgens de bepalingen, vermeld in artikel 24 tot en met 27.

Afdeling 3. Procedure tot opheffing of schorsing van de erkenning of vergunning

Kind en Gezin moet voor het nemen van een voorgenomen beslissing tot opheffing of schorsing van de erkenning of vergunning een aanmaning sturen. Tenzij zich een situatie voordoet die wanneer ze blijft duren, essentiële belangen van de betrokkenen inzake gezondheid, veiligheid of welzijn zouden kunnen aantasten. In dat geval kan onmiddellijk tot opheffing of schorsing van de erkenning of vergunning worden overgegaan.

De aanmaning wordt verstuurd met een aangetekende zending of bij deurwaardersexploot.

De aanmaning, vermeld in artikel 30, vermeldt:

1° de identiteit en de contactgegevens van de adoptiedienst of de trefgroep;

2° de motivering van de aanmaning;

3° de tekorten en de termijn waarin de tekorten weggewerkt moeten worden;

4° de mogelijkheid om te reageren met een aangetekende brief of door afgifte van een brief tegen ontvangstbevestiging;

5° het procedureverloop.

§1. Als de tekorten binnen de vooropgestelde termijn niet weggewerkt zijn, neemt Kind en Gezin een voorgenomen beslissing tot opheffing of schorsing van de erkenning of vergunning.

Kind en Gezin betekent de voorgenomen beslissing met een aangetekende zending of bij deurwaardersexploot binnen drie maanden na afloop van de opgegeven termijn in de aanmaning.

§2. De voorgenomen beslissing vermeldt:

- 1° de identiteit en de contactgegevens van de adoptiedienst of de trefgroep;
- 2° de motivering van de voorgenomen beslissing;
- 3° mogelijke directe sancties;
- 4° de bezwaarprocedure.

Als geen bezwaarschrift wordt ingediend binnen de termijn, vermeld in artikel 35, krijgt de voorgenomen beslissing van rechtswege een definitief karakter nadat de termijn is afgelopen.

Afdeling 4. Bezwaarprocedure

Er kan bij Kind en Gezin bezwaar aangetekend worden tegen de voorgenomen beslissing tot:

- 1° weigering van de erkennings- of vergunningsaanvraag;
- 2° opheffing of schorsing van de erkenning of vergunning;
- 3° weigering van de hernieuwing van de erkenning.

Het gemotiveerde bezwaarschrift moet, op straffe van niet-ontvankelijkheid, ingediend worden uiterlijk dertig kalenderdagen, vanaf de datum van de betekening van een voorgenomen beslissing als vermeld in artikel 34.

De postdatum geldt daarbij als bewijs.

Het bezwaarschrift moet met een aangetekende brief of door afgifte van een brief tegen ontvangstbevestiging aan Kind en Gezin worden bezorgd.

Het bezwaarschrift bevat op straffe van niet-ontvankelijkheid de volgende elementen:

- 1° de naam en het adres van de indiener;
- 2° de datum van ontvangst van de betwiste voorgenomen beslissing;
- 3° het kenmerk of een kopie van de betwiste voorgenomen beslissing;
- 4° een uitvoerige motivering van het bezwaar;
- 5° de naam en de handtekening van de gevolmachtigde of gevolmachtigden van de indiener.

Kind en Gezin onderzoekt de ontvankelijkheid van het bezwaarschrift. Binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst brengt Kind en Gezin de indiener met een aangetekende brief ervan op de hoogte of zijn bezwaarschrift al of niet ontvankelijk is.

Het bezwaar is ontvankelijk wanneer het de elementen vermeld in artikel 36 bevat en tijdig aan Kind en Gezin werd bezorgd per aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstmelding.

Het bezwaar wordt behandeld volgens de regels die zijn vastgesteld bij of ter uitvoering van hoofdstuk III van het decreet van 7 december 2007 houdende oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers.

Het bezwaar schorst de uitvoering van de beslissing, tenzij bij dringende noodzakelijkheid.

Hoofdstuk 6. Het inzagerecht

De geadopteerde heeft recht op inzage in het adoptiedossier, zoals vermeld in artikel 7, met uitzondering van het dossier met informatie over de kandidaat-adoptant. Er is geen recht op inzage in de gegevens in de nazorgrapporten die geen betrekking hebben op de geadopteerde.

De geadopteerde heeft recht op een afschrift van het adoptiedossier waarvoor inzage werd verleend.

De adoptiedienst verleent aan elke geadopteerde, die inzage krijgt in zijn dossier, de nodige ondersteuning en verwijst zo nodig door naar adoptiealerte hulpverlening.

De afstandsouder wordt de gelegenheid gegeven een stuk toe te voegen aan het dossier ten behoeve van de geadopteerde. Er kunnen geen stukken uit het dossier verwijderd worden met uitzondering van de stukken die door de afstandsouder zelf werden toegevoegd en dit enkel op schriftelijk verzoek.

Hoofdstuk 7. Slotbepalingen

Het besluit van de Vlaamse Regering van 19 april 2002 betreffende adoptiediensten die bemiddelen voor binnenlandse kinderen, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 8 juli 2005, 6 oktober 2006, 24 september 2010, 12 juli 2013 en 30 januari 2015, wordt opgeheven.

§1. De erkenning van de adoptiediensten voor binnenlandse adoptie, die bij de inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn, loopt ten laatste af op 31 juli 2016. De diensten hebben uiterlijk tot deze datum de tijd om een erkenning onder dit besluit te bekomen. Wanneer een dienst een erkenning onder dit besluit bekomt, dan vervallen de nog lopende erkenningen van de adoptiediensten voor binnenlandse adoptie.

§2. Nadat een dienst een erkenning als adoptiedienst voor binnenlandse adoptie onder dit besluit heeft bekomen, ontvangt hij een maandelijkse subsidie-enveloppe van 34.800 euro voor de resterende maanden van 2016. Dit bedrag wordt vermeerderd met de bedragen, vermeld in artikel 10, §1, tweede lid.

De uitbetaling van de bedragen, vermeld in het eerste lid, gebeurt in 2016 ieder kwartaal.

Alle subsidies die worden toegekend door of krachtens dit besluit, worden jaarlijks gekoppeld aan het indexcijfer, vermeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen. De bedragen zijn vastgesteld op basis van de gezondheidsindex van december 2014 met basisjaar 2004.

Dit besluit en het decreet van 3 juli 2015 treden in werking op 1 januari 2016.

De minister is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jo VANDEURZEN

VISIETEKST OVER NAZORG VOOR GEADOpteERDEN¹ VAN DE GEADOpteERDEN AAN HET RAADGEVEND COMITÉ VAN HET VCA - 18 APRIL 2016
--

Intro

Nazorg ligt ons na aan het hart, omdat sommigen onder ons lijden onder het niet kunnen kennen of zelfs het niet kunnen krijgen van informatie over onze eigen *roots*.

Sommige geadopteerden kampen al lang met een groot gevoel van onmacht, van onrechtvaardigheid; en ze voelen zich soms zelfs ontheemd, ontworteld, *un-root-ed*.

Elke officiële of door de overheid erkende instantie die adoptie mee mogelijk maakt, in de herkomstlanden en hier - in de eerste plaats zijn dat de Centrale Autoriteit, het VCA, het Steunpunt Adoptie en de adoptiediensten - moet volgens ons minstens evenveel inspanningen leveren (qua budget, personeel, tijd ...) om zowel voor, tijdens als na elke adoptie kwalitatief zorg te dragen voor iedere betrokkene van de adoptiedriehoek: de geadopteerde, haar / zijn geboorteouders en haar / zijn adoptieouders.

▪ Onze grootste knelpunten, problemen

Geadopteerden die met prangende vragen zitten over hun herkomst, kampen vooral met de volgende 2 problemen - in willekeurige volgorde - als het gaat om nazorg:

- 1) we weten vaak niet bij welke instantie(s) we terechtkunnen voor welke hulp;
- 2) we botsen vaak op muren omdat we ons niet genoeg erkend, gehoord en dus gesteund voelen: na inzage in ons adoptiedossier hebben we het gevoel bij de bestaande instanties niet (goed) geholpen te (kunnen) worden bij onze zoektocht naar meer informatie dan degene die in eerste instantie voorhanden is, of meer specifiek bij rootsreizen.

¹ Voor ons, volwassen geadopteerden, vallen ook inzagerecht en 'roots-werking' onder het concept nazorg.

- **Onze handvaten als aanzet tot oplossingen (behoeften, noden)²**
 - **Nazorg voor geadopteerden begint voor ons bij goede voorzorg voor geboorteouders, geadopteerden en adoptieouders**
 - Bij contact met herkomstlanden kan men zo veel mogelijk en juiste informatie eisen, en het belang ervan blijven benadrukken - die informatie is namelijk een intrinsiek onderdeel van adoptie; en hoe meer informatie, hoe meer kans op een goede identiteitsontwikkeling van de geadopteerde.
 - Nazorg voor geboorteouders in de herkomstlanden zou men als absolute voorwaarde kunnen stellen bij kanaalonderzoek.
 - Men kan zo vroeg mogelijk in de adoptieprocedure het aspect 'nazorg voor geadopteerden' integreren in de verplichte informatie- en vormingssessies voor kandidaat-adoptanten, uiteraard met het grootst mogelijke respect voor de drie partijen van de adoptiedriehoek: tijdens de voorbereiding, tijdens de adoptieprocedure en zeker nog het eerste jaar na de adoptie.
 - Nadien zou er een verplichte follow-up moeten gebeuren.
Die kan bijvoorbeeld bestaan uit minstens één huisbezoek (of een andere vorm van opvolging) door een onafhankelijke organisatie tijdens elke ontwikkelingsfase van de geadopteerde tot zij of hij meerderjarig is.
In onderling overleg zou die begeleiding nog voortgezet moeten kunnen worden.
 - Nazorg voor adoptieouders hebben we hier bewust niet besproken omdat daarover input werd gevraagd aan de twee adoptieouders die in het raadgevend comité van het VCA zetelen.

² Intussen hebben we al meerdere jaren op verschillende fora dezelfde items aangesneden als in deze tekst. Vandaar dat we er nu op hopen dat er bij de uitvoering van de nieuwe regelgeving effectief wordt gewerkt aan een concrete verbetering van het nazorgaanbod, geënt op de bezorgdheden die wij meermaals geuit hebben.

- **Transparantie in de afbakening van het nazorgaanbod en doeltreffende communicatie daarover vinden wij cruciaal**

- Het aanbod moet beter afgebakend worden tussen de instanties die nazorg aanbieden: voor elke geadopteerde moet het duidelijk zijn bij welke instantie(s) zij of hij vrijblijvend terecht kan voor welke hulp, en ook waarmee men ons - in het slechtste geval en in alle eerlijkheid - echt niet kan helpen.
- Wij blijven ervoor pleiten dat inzage(recht) in eerste instantie wordt verleend door een onafhankelijke overheidsorganisatie, bij voorkeur het VCA, en niet door een adoptiedienst die bemiddeld heeft bij de adoptie en volgens ons dus per definitie niet neutraal kan zijn!

Telkens als het onderwerp inzage(recht) ter sprake komt bij de geadopteerden blijkt dat het wantrouwen ten aanzien van de adoptiediensten als eerste verlener van inzage in het eigen adoptiedossier over het algemeen groot blijft.

Vandaar dat we hier nogmaals benadrukken dat er bij de totstandkoming van het vorige decreet enorm werd geijverd om het VCA te installeren als enige neutrale autoriteit voor inzage.

En daarin staan we niet alleen: ook het Steunpunt Adoptie blijkt het belang van de neutraliteit van het VCA als enige verlener van inzage meer dan eens te hebben benadrukt (zie o.a. het verslag van het raadgevend comité van het VCA van 5 januari 2015)!

In die zin vinden we dat het raadgevend comité zich er terdege van bewust moet zijn dat de doelgroep zelf waarvoor de inzage wordt verleend, principieel niet akkoord kon en kan gaan met het eerder gegeven advies om het decreet en het BVR zo aan te passen dat inzage zowel door het VCA als de adoptiediensten kan verleend worden.

- De communicatie over het nazorgaanbod kan en moet ook duidelijker: één centraal, laagdrempelig infopunt met concrete doorverwijzingen (een nieuwe website zoals www.adoptie.be bijvoorbeeld) lijkt ons dan ook aangewezen.
- De communicatie over het nazorgaanbod kan ook veel breder: via sociale media, de website van de bekendste actoren binnen de adoptiesector, CAW's, JAC's, onder jongere geadopteerden via bestaande schoolnetwerken, jeugdbewegingen etc.

- **Er moet volgens ons meer erkenning komen voor onze nood aan informatie en de bijbehorende hulp**

- Geadopteerden kunnen meer dan nu het gevoel krijgen dat er echt moeite wordt gedaan om hen te helpen bij hun eventuele zoektocht.

- Na elke inzage in een adoptiedossier zou er doorverwijzing moeten komen naar vrijblijvende 'begeleiding of hulp op maat' voor wie nog vragen heeft of verder wil zoeken.

Die hulpverlening verdient meer omkadering en kan slaan op psychosociale begeleiding, toeleiding naar trefgroepen, organisaties die hulp kunnen bieden bij rootsreizen enz.

Dat soort informatie zou na elke inzage kunnen meegegeven worden in bijvoorbeeld een folder met een overzicht van al die mogelijke sporen om verder te zoeken onder begeleiding op maat - een soort sociale kaart van de adoptiesector dus.

- Begeleiding op maat beschikbaar stellen bij elke inzage lijkt ons noodzakelijk, voor welke adoptie-gerelateerde vraag, maar in het bijzonder voor wie contact zou willen opnemen met haar of zijn geboortelouders, en voor wie van plan is een rootsreis te maken.

- Op basis van netwerking en intervisie, nationaal en internationaal, kan men meer moeite doen om per herkomstland een betrouwbare databank samen te stellen met gegevens van relevante contactpersonen, *good practices* en andere nuttige informatie, over tehuizen bijvoorbeeld, voor wie zelf ter plaatse wil zoeken in specifieke regio's.

- *Empowerment*: bij aanwervingen in de adoptiesector kan men geadopteerden aanmoedigen zich kandidaat te stellen.

En professionele hulpverleners die zelf geadopteerd zijn, kan men inzetten als ervaringsdeskundigen bij beleidsvoorbereiding, bij de inzage van adoptiedossiers, bij de opvolging van rootsreizen, bij de werking van een afstammingscentrum, in adviesraden en bestuursorganen binnen de adoptiesector etc.

Onze kijk op NAZORG

door geadopteerden en adoptieouders

VAG vzw

AANBEVELINGEN

WAT IS NAZORG?

Vragen naar ondersteuning door geadopteerden en adoptieouders rond

- Identiteit en roots
 - Hechting en special needs
 - Opvoedingsondersteuning
 - Psychologische begeleiding
 - Administratieve ondersteuning
 - ...
-
- Individueel EN in groep
 - Door ervaringsdeskundigen EN professionelen

AANBEVELINGEN

NAZORGBELEID

WAT IS EEN GOED NAZORGBELEID?

- In het belang van de adoptiedriehoek
- Professionele nazorg EN nazorg vanwege ervaringsdeskundigen
- Laagdrempelig eerstelijns en tweedelijns

AANBEVELINGEN

NAZORGBELEID

HUDIGE SITUATIE?

- Taken Steunpunt Adoptie: onduidelijk
- Geen ruimte voor nazorg door ervaringsdeskundigen
- Te 'enge' benadering van nazorg: niet breed genoeg
- Activiteiten VAG bieden meer eerstelijnsnazorg, maar dit gebeurt allemaal vrijwillig

AANBEVELINGEN

NAAR EEN BETER NAZORGBELEID

- Duidelijk wettelijk kader in het belang van alle adoptiebetrokkenden
- Structurele mogelijkheden voor zowel professionele nazorg als voor nazorg door ervaringsdeskundigen (onderzoek?)
- Een nazorgaanbod toegankelijk voor iedereen

AANBEVELINGEN

NAAR EEN BETER NAZORGBELEID

- Behoud van een gecentraliseerd steunpunt voor nazorg
- Duidelijke professionele taken voor Steunpunt Adoptie
- SA ondersteunt VAG MEER DAN NU bij het uitvoeren van de bestaande nazorgactiviteiten (logistiek en financieel)

**VAG vzw
dankt u
namens de geadopteerden en
adoptiegezinnen
voor uw aandacht.**

Advies Raadgevend Comité

datum vergadering: 05 januari 2016

agendapunt: Adviesvraag m.b.t. het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorbereiding bij adoptie

adviesnummer **RCVCA/20160105/Advies 01**

1. Advies op vraag van de Vlaamse adoptieambtenaar

2. Gronden voor het advies

Het gevraagde advies heeft betrekking op de opdracht van het Vlaams Centrum voor Adoptie, namelijk de adoptie van kinderen.

Het raadgevend Comité bij het Vlaams Centrum voor Adoptie heeft de taak om adviezen te verlenen inzake interlandelijke adoptie, zoals vermeld in artikel 20,§8 van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen.

3. Behandeling

- Het Raadgevend Comité behandelde het advies in zijn vergadering van 6 januari 2016
- Stukken die daarbij in bespreking werden genomen was het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorbereiding bij adoptie.

4. Advies

Het Raadgevend Comité geeft positief advies over het ontwerpbesluit betreffende de voorbereiding bij adoptie met volgende opmerkingen:

- artikel 2: 25 euro is een zeer kleine bijdrage, in verhouding tot de vernieuwde uitgebreide informatiesessie. Een hoger bedrag zou kandidaat-adoptanten er niet van weerhouden om zich aan te melden en de laagdrempeligheid zou gewaarborgd kunnen blijven.
- artikel 5: Graag meer uitleg geven bij het begrip profiel.
- artikel 13: in vergelijking tot DMO's weinig specifiek geformuleerd.
- artikel 16: geregeld zou veranderd moeten worden in regelmatig, gezien er niet bedoeld wordt op een regelmaat.
- artikel 32: vermelden dat het gaat om 88 onderzoeken per jaar

De secretaris,

Sarah Goorix

De voorzitter van het
Raadgevend Comité,

Inge Demol

Advies Raadgevend Comité

Datum vergadering: 18 april 2016

Agendapunt: adviesvraag m.b.t. de conceptnota aangaande interlandelijke adoptie van K. Schrijvers

Adviesnummer: **RCVCA/20160418/advies 02**

1. Advies op vraag van de Vlaams Adoptieambtenaar

2. Gronden voor het advies

Het gevraagde advies heeft betrekking op de opdracht van het Vlaams Centrum voor Adoptie, namelijk de adoptie van kinderen.

Het Raadgevend Comité bij het Vlaams Centrum voor Adoptie heeft de taak om adviezen te verlenen inzake interlandelijke adoptie, zoals vermeld in artikel 20,§8 van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen.

3. Behandeling

- Het Raadgevend Comité behandelde het advies in zijn vergadering van 18 april 2016.
- Stukken die daarbij in bespreking werden genomen is de conceptnota voor nieuwe regelgeving inzake interlandelijke adoptie van K. Schrijvers

4. Advies

4.1 Het Raadgevend Comité geeft advies over de (spel)regels bij het kanaalonderzoek:

- We onderschrijven de opdracht van de adoptiediensten om voldoende te investeren in nieuwe samenwerkingsverbanden, maar vragen ook dat erover zou gewaakt worden dat hierdoor geen zinloze of onnodige 'druk' geïnstalleerd wordt, zoals nu wel het geval is door de verwachting dat er elk jaar één nieuw kanaal wordt onderzocht.
- Zo lijkt de keuze voor een beperkt aantal landen een goede werkwijze, met een maximum en een minimum aantal kanalen lopende (zowel actief als in onderzoek).
 - o Een maximum van 10 of 15 kanalen in onderzoek en actief zou in deze zinvol zijn: als de samenwerking stopt in een bepaald land, kan een nieuwe samenwerking opgestart, wanneer zich een opportuniteit stelt in een nieuw land, wordt afgewogen of een bestaande samenwerking desgevallend wordt stopgezet om het nieuwe kanaal een kans te geven.
 - o Daarbij lijkt het van belang dat een adoptiedienst ook een minimum aantal kanalen lopende heeft (bijvoorbeeld minimaal 3 of 4 kanalen), om te vermijden dat een dienst kwetsbaar of te afhankelijk wordt van een bepaald land.

- Dit alles wordt relevant geacht in functie van kwaliteitsvol werken met beperkte middelen. De verplichting om elk jaar één kanaal te onderzoeken, zonder rekening te houden met de specifieke context van de betreffende adoptiedienst, lijkt weinig zinvol.
- Het lijkt ons belangrijk dat in de rol van het VCA wordt vastgelegd dat er (a) bij een nieuwe samenwerking steeds ter plaatse wordt gegaan, en (b) dat elk lopend kanaal regelmatig wordt bezocht, teneinde de relaties met zowel lopende als nieuwe kanalen zo constructief mogelijk te houden. Dit wordt door het Raadgevend Comité geprefereerd boven een echte steekproefsgewijze controle van dossier. Dit laatste zou slechts in geval van noodzaak een optie kunnen zijn.
- Daarnaast wordt belangrijk geacht dat het VCA zo veel mogelijk internationaal blijft afstemmen over samenwerking met de herkomstlanden, zowel via de Haagse Conferentie, als informeel in overleg met andere ontvangende landen.
- Opdat de werking van de adoptiediensten, gegeven hun brede takenpakket aan dienstverlening, gewaarborgd blijft en niet in het gedrang komt bij een geringer aantal plaatsingen, is het van belang dat de middelen niet afhankelijk wordt gemaakt van het aantal plaatsingen.
- De financiële bijdrage van kandidaat-adoptieouders mag zeker niet meer verder stijgen. Het Raadgevend Comité stelt de vraag of ouders hiervoor alleen moeten instaan, dan wel of de overheid hierin niet regulerend dient tussen te komen, aangezien adoptie een jeugdbeschermingsmaatregel is.
 - In dit kader wordt geopperd dat er voor projectsteun voor de landen waarmee wordt samengewerkt, een band met ontwikkelingssamenwerking zou kunnen gemaakt worden.
 - Een gelijke bijdrage van elke adoptieouder, onafhankelijk van welk herkomstland, wordt bepleit, eventueel aangevuld met bijdrage vanwege de overheid.

4.2 Het Raadgevend Comité geeft advies over de ethische commissie:

- Reflectie over ethische thema's inzake adoptie is niet alleen nuttig en relevant, maar ook absoluut noodzakelijk, gezien de vaak zeer complexe vragen, grote gevoeligheden en niet altijd compatibele belangen van meerdere betrokken partijen, waarmee we omtrent adoptie worden geconfronteerd. Het Raadgevend comité hecht dan ook belang aan brede en interdisciplinaire expertise in het domein van de diverse en specifieke ethische kwesties die rijzen rondom adoptie, binnen een voldoende brede en interdisciplinaire samenstelling van dergelijke commissie.
- ⇒ De vraag die rijst, betreft of dergelijk orgaan advies geeft of beslissingsbevoegdheid heeft. Het Raadgevend Comité bepleit een ethische commissie die advies verleent, maar geen beslissingsorgaan is; waarbij niet op dossierniveau wordt uitgewisseld, maar op niveau van het uitzetten van kaders en krijtlijnen.
- ⇒ Betreffende de vraag of dit een afzonderlijk orgaan vergt, is het Raadgevend Comité de mening toegedaan dat een afzonderlijke 'ethische commissie' geen meerwaarde heeft, maar dat er wel een aanspreekpunt zou kunnen worden aangesteld voor vragen omtrent individuele dossiers (zie verder).

Het Raadgevend Comité is van mening dat reflectie over ethische kwesties tot haar takenpakket kan behoren. Het RC bestaat immers uit een multidisciplinaire groep van zowel betrokkenen als professionelen en fungeert nu reeds als een reflectiekamer. Het RC zou deze rol kunnen verbreden door zich te engageren om ethische kwesties te agenderen en hier advies over te verlenen. Deze reflectie betreft thema's als 'projectsteun als wederdienst aan landen waarmee wordt samengewerkt', de toelaatbaarheid van bepaalde kanalen overheen het Haags verdrag, kindprofielen, ...

- Indien deze taak expliciet tot het takenpakket van het RC zou behoren, dient de samenstelling te worden aangepast, rekening houdend met de specifieke expertise die nodig is om deze ethische thema's op degelijke wijze te kunnen bespreken en advies te verlenen omtrent ethische kwesties.
- Wat individuele dossiers betreft, zou het zinvol zijn dat er een aanspreekpunt wordt aangesteld dat punctueel advies kan verlenen; deze persoon zou bij voorkeur deel uit maken van de hoger vernoemde reflectiekamer, zodat deze participeert aan en degelijk geïnformeerd is over uitgezette krijtlijnen met betrekking tot ethische kwesties.

De secretaris,

Sarah Goorix

De voorzitter van het Raadgevend Comité,

Nicole Vliegen

Advies Raadgevend Comité

Datum vergadering: 18 april 2016

Agendapunt: adviesvraag m.b.t. de conceptnota aangaande interlandelijke adoptie van K. Schrijvers

Adviesnummer: **RCVCA/20160418/advies 03**

1. Advies op vraag van de Vlaams Adoptieambtenaar

2. Gronden voor het advies

Het gevraagde advies heeft betrekking op de opdracht van het Vlaams Centrum voor Adoptie, namelijk de adoptie van kinderen.

Het Raadgevend Comité bij het Vlaams Centrum voor Adoptie heeft de taak om adviezen te verlenen inzake interlandelijke adoptie, zoals vermeld in artikel 20,§8 van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen.

3. Behandeling

- Het Raadgevend Comité behandelde het advies in zijn vergadering van 18 april 2016.
- Stukken die daarbij in bespreking werden genomen is de conceptnota voor nieuwe regelgeving inzake interlandelijke adoptie van K. Schryvers.

4. Advies

4.1 Het Raadgevend Comité geeft advies over nazorg bij interlandelijke adoptie:

- De term *nazorg* dient breed gedefinieerd te worden, en gedacht te worden over een termijn van kort voor de adoptie tot lang na de adoptie, in de verschillende fasen van de ontwikkeling van de geadopteerde tot in en overheen de volwassenheid. Nazorg omvat zowel:
 - o De vragen en noden die geadopteerden en adoptieouders ervaren in het zoekproces omtrent roots en identiteit, met inbegrip van inzage in het eigen dossier
 - o Hulp en ondersteuning voor ouders en kinderen bij bijzondere ontwikkelingsnoden en specifieke processen van gehechtheidsontwikkeling, die het gevolg zijn van de adoptiesituatie en/of die eigen zijn aan de 'special needs' waarmee het kind wordt geadopteerd
 - o Opvoedingsondersteuning en psychosociale begeleiding van kinderen
 - o Praktische en administratieve ondersteuning

- Het RC acht het belangrijk dat nazorg 'als een vanzelfsprekendheid, maar niet als een verplichting' wordt aangeboden. Naast de verplichte follow-up vanuit de herkomstlanden; schuilt er een opportuniteit om dit verplichte huisbezoek een minder administratieve invulling te geven, en meer inhoudelijk kwaliteitsvol te maken. Zo zou dergelijk follow up huisbezoek kunnen worden gekoppeld aan een huisbezoek door een psychologe die vragen over ontwikkeling, gehechtheidsprocessen, rouwverwerking en degelijk meer, kan beantwoorden.
 - Dergelijk nazorgaanbod zou deel kunnen uitmaken van de adoptieprocedure en standaard worden aangeboden na de adoptie, net zoals de voorbereiding standaard deel uitmaakt van het adoptieproces.
 - Het RC onderschrijft het belang er voor te zorgen dat ervaringsdeskundigen een plaats krijgen in het professionele nazorgaanbod (diensten, Steunpunt, VCA).
 - Een gediversifieerd nazorg-aanbod voor alle betrokkenen (zowel adoptieouders als geadopteerden) vergt middelen voor de diverse actoren die dit aanbod dienen te realiseren (diensten, Steunpunt adoptie, ook voor ervaringsdeskundigen, andere aanbieders zoals JAC, CAW, reguliere jeugdhulpverlening).
- Tenslotte wijst het RC op het belang van duidelijke informatie over het aanbod; zowel voor adoptieouders als geadopteerden. We pleiten voor een organisatie-overschrijdend en gebruiksvriendelijk aanbod, op een website en/of in de vorm van folders. In dat kader kan aan elke ouder onmiddellijk na plaatsing de juiste info bezorgd worden (folder, groepsmoment,...). Dit kan gepaard gaan met het aanbod van een aantal vouchers die recht geven op 'nazorg op maat', bijvoorbeeld op deelname aan nazorg-activiteit of begeleiding binnen het hulpverleningscircuit...
- ⇒ vb. website of folder voor geadopteerden die een inzage-vraag stellen over welk aanbod er verder beschikbaar is.

Specifiek voor geadopteerden

- We bepleiten een toegankelijk en laagdrempelig aanbod wat betreft inzage in het eigen dossier, op de plek waar de geadopteerde dit wenst. De huidige beperking van de inzage bij de adoptiedienst of bij het VCA wordt door sommige geadopteerden als te moeilijk (een te hoge drempel) ervaren.
- Dat inzage op (a) een voor de geadopteerde neutrale plaats kan gebeuren, wordt daarbij cruciaal geacht. Verder wordt (b) vrije keuze belangrijk geacht, zodat elke geadopteerde dit kan realiseren op een vertrouwde locatie en in aanwezigheid van vertrouwde mensen, vb. in een JAC, CAW... In dat geval is het belangrijk dat er door VCA of door adoptiediensten info wordt gegeven aan diegene die de inzage verleent.
- Het Raadgevend Comité bepleit een integrale benadering, waarin de geadopteerde een traject kan doorlopen met één en dezelfde instantie of persoon.
- Er wordt daarbij uitgegaan van het principe dat 'het dossier toebehoort aan het kind' (vb. gekoppeld aan rijksregister, burgerlijke stand). Dit is verder te onderzoeken.

Specifiek voor geboorteouders

- Op dit moment is de zorg voor de geboorte-ouders bij internationale adoptie de volledige verantwoordelijkheid van het herkomstland. Hoewel de Vlaamse adoptiediensten hierin geen strikte verantwoordelijkheid dragen, wordt deze zorg toch als zeer belangrijk

beschouwd. Een wettelijk kader waarbinnen de adoptiediensten in deze een opdracht hebben, lijkt opportuun.

- Hiervoor zijn middelen noodzakelijk om dit in de praktijk te brengen
 - o modeldossiers van ISS
 - o juiste informatie over adoptie, mogelijkheid om na de adoptie info te krijgen bij bepaalde instantie

De secretaris,

Sarah Goorix

De voorzitter van het Raadgevend Comité,

Nicole Vliegen